

2020. JÚLIUS: A SZENTLÉLEK ISTENI SZEMÉLY? + HITBEN SZÜLETVE + A HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS  
+ TESZ-E ISTEN MA IS CSODÁKAT? + DÁNIEL APOKALIPTIKUS ÍRÁSAINAK HERMENEUTIKAI  
ÉS ÉRTELMEZÉSI ELVEI + EGY ÖREG OLAJFA TÖRTÉNETE + A SZENTLÉLEKRŐL SZÓLÓ BIBLIAI TANTÉTEL

# Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK



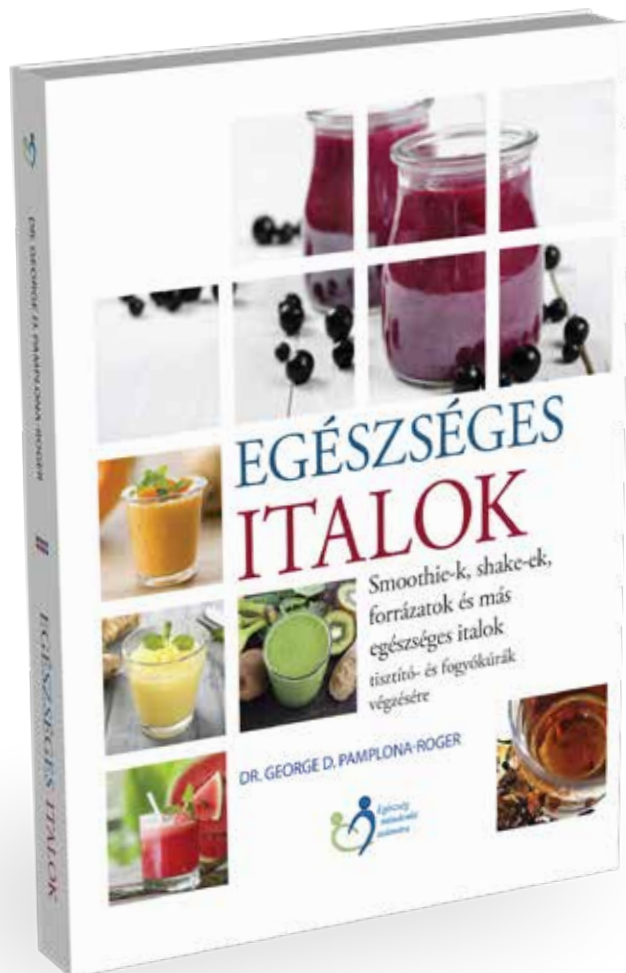
A Szentlélek – Mennyei Vigasztalónk

# Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

## Viața și Sănătate – Élet és Egészség Kiadó



### Egészséges italok

Dr. GEORGE D. PAMPLONA-ROGER

E könyvet olvasva, megtudjuk:

- hogyan fogyjunk az egészséges italok segítségével;
- hogyan készítsünk több mint 100 egészséges italt, smoothie-t, koktélt, főzetet és levest;
- hogyan méregtelenítsük helyesen és biztonságosan a szervezetünket;
- hogyan előzzünk meg, illetve gyógyítunk bizonyos betegségeket az egészséges italok segítségével;
- milyen egészségre káros hatásai vannak napjaink népszerű italainak, és melyek azok az egészséges italok, amelyekkel helyettesíthetjük ezeket.

Dr. GEORGE D. PAMPLONA-ROGER sebész és közegészségügyi szakember. Az egészségmegőrzés terén oktatóként szerzett tapasztalatára alapozva, kiváló tehetséggel, a komplex ismereteket könnyen érthetővé téve adja át a nagyközönségnek a tudományos információkat.

Kapcsolat:

Kolozsvár, Cuza Voda utca, 16 szám, tel.: 0745 51 32 29

Marosvásárhely, Aurel Filimon utca, 16 szám, tel.: 0365 43 02 68

Nagyvárad, 1 Decembrie tér, 6 szám, tel.: 0359 45 59 45

2020. JÚLIUS. A Romániai Hetednap Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja.

Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Todor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georget Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Iosif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Rîstea, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viața și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/3230020, Fax 021/3230040

ISSN 1842 - 3361

# EMELD FEL A TEKINTETED!

**A**z élet sok látnivalót kínál, és fontos ezekhez megkülönböztető képességgel, lelki egyensúllyal viszonyulni. Minden bajt Sátán okoz, és ha nem jó szűrőt használunk, csalárd módon megtömi fejünket, leköti az időnket ezzel a fertőzött „áruval”. Bizonyos ideje már a csapból is a Covid-19 és ennek következményei folynak. Félreértés ne essék: nem tagadom ezt a valóságot, és nem is rokonszenvezek az összeesküvés-elméletek híveivel. Tanúja vagyok a koronavírushoz kötődő egészségügyi és gazdasági válságnak. Csupán azt szeretném hangsúlyozni, hogy miközben komor valóságok vesznek körül, létezik egy másik alternatíva is: a megdicsőülés hegye boldogító tapasztalatának megélése. Annak idején, lent a völgyben, az ördög okozta betegséggel folyt a küzdelem (ördögös gyerek), míg fent a hegyen, Krisztus társaságában, a három tanítvány mennyei légkör részese volt. Jézus a szemük előtt változott el, és ez Péterben az „elme megújulását” eredményezte. Isten hangja a figyelmüket Jézusra irányította, Aki bátorította őket: „Ne féljete!” (Mt 17:2–7). Azokban a fenséges pillanatokban a tanítványok „szemeiket fölemelék, senkit sem láttak, hanem csak Jézust egyedül” (Mt 17:8). Ez az út ma is járható! Választhatjuk.

## A válságban Jézus a megoldás

Babilonban a Dura mezején a tömeg csak az arany állóképet látta, s ezért a tüzes kemence rettegésbe sodorta őket. A három ifjú túlnézett ezen a sokkoló valóságon, mert elmondhatta: „Van nekünk Istenünk, akit mi tisztelünk” (Dán 3:17). Az eredmény? Jézus ott volt velük a tüzes kemence lángjaiban, és még a füst szaga sem járta át őket (Dán 3:25–27). A történelem megisméltóddhat!

István az első keresztény vértanú volt. Amikor rémítő valóság vette körül, „a Szentlélekkel telve az égre függesztette tekintetét, és látta Isten dicsőségét és Jézust, amint az Isten jobbjára felől áll” (Csel 7:55). Milyen gyönyörű látványt nyújt a Szentlélek!

Te kit látsz?

Simon házában Júdás a pénzt látta, míg Máriát lenyűgözte Jézus, az áldozat. Az önzés akadály abban, hogy lássuk a helyettünk szenvedő Jézust, ezért a mulandó dolgok kerítenek hatalmukba ahelyett, hogy a Győztes oldalán meghódítanánk az örökkévalóságot.

Sátán célja eltakarni előlünk a világ Reményét a kánaáni óriások, Bálám önző céljai, Mária őszinte, de csüggedő könnyei, vagy éppenséggel a koronavírus által. Ezek szomorú végét úgy kerülhetjük el, ha halogatás nélkül követjük Józsué és Káleb példáját, akik tudomást vettek az óriások létezéséről, de tekintetüket Istenre függesztették.

Te kit látsz? Hol időzöl, merre nézel? A tanítványok jó helyen, a hegyen voltak Jézussal, és Őrá néztek. István az égre függesztette tekintetét (Csel 7:55). Mózes a „megjutalmazásra tekintett” (Zsid 11:26), s így legyőzte Egyiptom vonzását.

Jézussal az élet próbái reménységgé változnak, s az örökkévalóság boldog valóság lesz. Emeld fel a tekinteted! ■

Szász Ernő, az Élet és Egészség Kiadó magyar szerkesztőségének a koordinátora

## TARTALOM

### 3 Vezércikk

Szász Ernő

Emeld fel a tekinteted!

### 4 Infó

### 6 Hitelvek

Marius Necula

A Szentlélek isteni Személy?

### 9 Hitelvek

Claudiu Miron

Isten-e a Szentlélek?

### 11 Lelkiség

Gili Antea

Hitben születve

### 13 Lelkiség

Emilian Niculescu

A hit általi megigazulás (VII)

Az akarat szerepe

### 16 Börtönszolgálat

Tesz-e Isten ma is csodákat?

### 18 Életrajzok

Cristian Trenchea

Ellen White leszármazottai

### 21 Hermeneutika

Daniel Olariu

Dániel apokaliptikus írásainak hermeneutikai és értelmezési elvei: a strukturalizmus (I)

### 24 Régészet

Dr. Tokics Imre

A régészet és a Biblia

### 26 Hitelvek

Dr. Szallós-Farkas Zoltán

A Szentlélekről szóló bibliai tantétel (III)

### 28 Teológia

Florin Lăiu

Kifogások az advent feltételes idejének teológiájával kapcsolatban (AFI)

### 30 Szívtől szívnek

Aurel Neațu

A Romániai Hetednapí Adventista Egyház elnökének üzenete a gyülekezetek megnyitására vonatkozóan

### 31 Gyermekoldal

Alina Chirileanu

Utazás a Biblia világában



## KÖZLEMÉNY A MAROSVÁSÁRHELYI ADVENTISTA KÓRHÁZZAL KAPCSOLATOSAN

**A**Romániai Hetednapi Adventista Egyház az alábbi tájékoztatást teszi közzé a Marosvásárhelyi Adventista Kórház tervének helyzetével kapcsolatban. Minden vágyunk, hogy az apostoli üdvözlés – „Kívánom, hogy mindenben jól legyen dolgod, és légy egészséges, amint jó dolga van a lelkednek!” (3Jn 2) – teljesüljön minden hívő életében.

Az Adventista Kórház tervének megvalósítása négy évvel ezelőtt kezdődött el. Jelen pillanatban rendelkezésünkre áll egy 50.911 négyzetméteres terület, valamint birtokunkban vannak a következő dokumentumok: célszerűségi bizonylat, jóváhagyott területrendezési- és urbanisztikai terv (P.U.Z.), megvalósíthatósági tanulmány, üzleti terv. Következik az urbanisztikai bizonylat és az építkezési engedély megszerzése. A jelenlegi helyzet megértése érdekében figyelembe ajánljuk azokat az eseményeket, amelyek az alábbi döntésekhez vezettek.

A Hetednapi Adventista Egyház 2016 tavaszán fogadta el a Romániai Adventista Üzletemberek Egyesületének (ASi) azon javaslatát, hogy partnerintézményként részt vegyen egy romániai adventista kórház megalapításában. 2016 végéig döntés született egy jogi személy – az Adventista Kórházért Alapítvány – létrehozásáról, valamint egy, az építkezést lebonyolító kereskedelmi társaság megalapításáról, melynek egyedüli részvényese a már említett alapítvány. Azért esett a választás az onkológia szakterületére, mert szem előtt tartottuk az anyagi fenntarthatóságot és az Országos Egészségügyi Pénztárral kötendő szerződést. A kezdeményező csoport lelkesedésének köszönhetően a terv mind a beépítendő terület, mind pedig az egészségügyi szolgáltatások terén bővült, ez azonban közel 30 millió eurós költségvetési keretet tett szükségessé.

Az ezt követő időszakban anyagi felajánlások érkeztek a projektben résztvevők és az egyháztagok részéről. A teljes összeg – ami az Inter-Európai Divízió (EUD), a Romániai Unió, az Egyházterületek, a gyülekezeti tagok és az ASI felajánlásaiból tevődött össze [ebben az összegben az említett telek értéke is benne van] – hozzávetőleg 3,8 millió eurót tesz ki. Az adódott helyzetben egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy egy ilyen horderejű projekt megvalósításához más anyagi forrásokra is szükség lesz, például banki kölcsönre, a 2014/807-es kormányhatározat által szabályozott állami alapokra, stb.

Az új helyzetben tanácskoztunk az Unió bizottságában, majd a Divízió (EUD) képviselőivel is, és nyilvánvalóvá vált, hogy Egyházunk politikája ellenzi olyan kölcsönök vagy egyéb finanszírozási lehetőségek felhasználását, amelyek későbbi törlesztést tesznek kötelezővé. Az Egyház működési szabályzata nem teszi lehetővé olyan pénzügyi kötelezettségek vállalását, amelyeket az előre nem láthatóság és a kiszámíthatatlan kockázatok miatt nem vállal-

hat fel. Bár közvetlenül sem jogilag, sem pénzügyileg nem vesz részt a projektben, az Egyház mégis erkölcsi kötelességének tartaná a kölcsön visszafizetését akár az állami költségvetés, akár a pénzügyi intézmények felé, ám ezzel hosszú távon pénzügyi lehetőségeit meghaladó terhet vállalna magára.

Ilyen körülmények között, a közel egy évig tartó tanácskozások eredményeként, 2020 februárjában az ASi és az Adventista Egyház közös döntése alapján feloszlott a korábban létrehozott alapítvány, melynek teljes vagyoni állománya átkerült egy új alapítvány birtokába. Az új alapítványon belül az Egyháznak megfigyelői státusza lesz egy képviselői tag révén, a kórház megvalósítása pedig az ASi és az adventista tagok által vállalt pénzügyi eszközök – banki kölcsönök, állami alapok – bevonásával folytatódhat. A projekt tehát a korábbi célkitűzésekkel folytatódik, de amennyiben ez az alapítvány is feloszlásra kerül, vagyonállománya átruházódik az Egyházra. Mivel nonprofit társaságról van szó, az alapítványból, illetve bármely társaságból, amelynek résztulajdonosa az alapítvány, sem természetesen, sem pedig jogi személy nem vonhat anyagi hasznot, illetve amennyiben a tevékenység mégis profitot generálna, azt vissza kell fordítani az alapítványba. Az igazgatótanácsban az Adventista Egyháznak is lesz egy állandó megfigyelői tanácsadója, és a pénzalapok, amelyekkel az Egyház a projekt megvalósításához hozzájárul, a Romániai Hetednapi Adventista Egyház Pénzügyi és Felügyeleti Osztályának ellenőrzése alá esnek. A kórház megnyitása előtt az Alapítvány és az Unió megteszi a szükséges lépéseket, hogy az „Adventista” márkanévvel a Belső Működési Szabályzat (Working Policy) nemzetközi egészségügyi intézményekre vonatkozó feltételeinek eleget téve használják.

Az Unió határozatban rögzítette, hogy továbbra is támogatja a marosvásárhelyi Onkológiai Kórház felépítését, és a 2020. május 3/138-as határozata értelmében a lehetőségeihez mérten a munkálatok egy későbbi szakaszában nyújt majd anyagi támogatást. Javasoljuk a területi szervezeteknek és a gyülekezeteknek, hogy teljesítsék az anyagiak terén tett ígéreteiket, és kérjük, hogy minden egyházterület, gyülekezet és egyéni adományozó jelölje meg, milyen célra ajánlja fel adományát.

Meggyőződésünk, hogy e nagy horderejű projektet, ahogy más, az egészségügy és az oktatás terén zajló fontos, az Unió Végrehajtó Bizottságának stratégiai tervei közé tartozó tervet is, az Egyháznak támogatnia kell.

Az utóbbi egy évben az Unió kétfélmillió eurót fordított az említett célra, és ezen összeg felét már a területi szervezetek rendelkezésére bocsátottuk. A pénzügyi támogatásból eddig három szanatórium és tizenöt oktatási intézmény részesült, és a jövőben további intézményeket fogunk támogatni.

Meghívunk, hogy anyagiakkal és imáitokkal támogassátok az Egyház egészségügyi missziómunkáját Romániában, beleértve a marosvásárhelyi Onkológiai Kórház projektjét is.

A Jó Isten áldjon meg benneteket! ■

A Romániai Hetednapos Adventista Egyház Uniójának Végrehajtó Bizottsága  
A Romániai Adventista Üzletemberek Egyesülete (ASI)

## KÖZLEMÉNY A GYÜLEKEZETEK ÚJRANYITÁSÁRÓL A VÉSZHELYZET IDEJÉN

Pontosan három hónappal azután, hogy a hatóságok felhívására be kellett zárnia imaházait, a Romániai Hetednapos Adventista Egyház örömmel jelenti be gyülekezetei újranyitását. Az imateremben tartott istentiszteletek áldásában részesülhetünk, viszont felelősségteljesen tiszteletben kell tartanunk a törvényes rendelkezéseket, ahogyan ezt már eddig is tettük mind a szükségállapot, mind pedig a vészhelyzet idején.

A hívők és a közegészségügy javát szem előtt tartva tetünk eleget a hatósági előírásoknak, aminek köszönhetően az adventista tagok között alacsony volt a koronavírusos fertőzöttek száma.

A Belügyminisztérium és az Egészségügyi Minisztérium 2020. június 17-én kiadott rendelete értelmében a romániai adventisták az elsők között, már pénteken, 2020. június 19-én, majd 20-án, szombaton is a gyülekezetekben imádkozhatják az Urat.

A gyülekezeti lelkészek, illetve a gyülekezeti bizottságok többrendbeli, különböző szériákra osztott istentiszteleteket szervezhetnek, hogy így a lehető legtöbb részt vehessenek az összejöveteleken. Továbbá, az érvényben levő rendelkezések tiszteletben tartásával az imaterem mellett használhatók a melléktermek és az udvar is, ha az időjárás is kedvező, s így audiovizuális eszközök segítségével még többen követhetik az istentiszteletet. Továbbra is javasoljuk, hogy a járványügyi szempontból kockázati csoportba tartozó személyek maradjanak otthon, és a gyülekezet élő közvetítését követve tartsák a kapcsolatot a közösséggel.

Akinek hozzátartozója otthoni elkülönítésben van, vagy kapcsolatban volt koronavírussal fertőzött személlyel, kérjük, maradjon otthon.

Javasoljuk, hogy a vészhelyzet idején ne kerüljenek megszervezésre közösségi étkezések a gyülekezet épületében. Ami pedig az úrvacsorai istentiszteletet illeti, a lelképásztorok rendelkezésére fogunk bocsátani egy közleményt az úrvacsora megszervezési módjával kapcsolatban.

Minekutána eltelt egy negyedév, mely idő alatt a testi közösségépítés leginkább csak interneten valósulhatott meg, örömmel hívjuk meg egyházunk tagjait és barátait a közös Isten-imádatra. Tegyük ezt felelősséggel (lásd a függelék), nem feledkezve meg arról, hogy még mindig olyan időszakot élünk át, amikor a közös együttléte a koronavírussal való fertőződés kockázatát hordozzák magukban.

A Jó Isten adjon számunkra bölcsességet, és teljesítse minden hívő számára a Zsoltárok 27:4 versében megfogal-

mazott imát: „Egyet kérek az Úrtól, azért esedezem: hogy lakhassam az Úr házában életemnek minden idejében; hogy nézhessem az Úrnak szépségét, és gyönyörködhessem az ő templomában.”

Bukarest, 2020. június 18.

A Romániai Hetednapos Adventista Egyház Uniójának Végrehajtó Bizottsága

### FÜGGELÉK

#### 1. Rendelet az egyházi szertartásokra vonatkozóan:

- a templomokban az egyházi szertartások ideje alatt 4 négyzetméterenként legfeljebb egy személy tartózkodhat, a hívők közötti távolságnak legkevesebb 2 méternek kell lennie;
- az egyházi szertartásokon résztvevők száma nem korlátozott, viszont kötelező betartani az előző pontban előírt szabályokat;
- a templomba vagy az imaterembe való belépés előtt kötelező a kézfertőtlenítés, a fertőtlenítőszerrel az egyházaknak kell gondoskodniuk;
- a templomokban az egyházi szertartás ideje alatt kötelező az arcot és az orrot eltakaró maszk viselése;
- a bejáratnál az egyház képviselői megfigyeléssel kiszűrrik a légúti bántalmak tüneteit (köhögés, tüsszögés, orrfolyás, láz) mutató híveket, és csak a tünetmentes személyeket engedik be;
- jól látható helyre ki kell függeszteni a higiéniai követelmények és a biztonsági távolság betartására vonatkozó szabályokat;
- ahol lehetőség van rá, külön útvonalat kell kijelölni az érkezésre és külön útvonalat a távozásra, és ezt jól látható jelzésekkel kell a jelenlévők tudomására hozni;
- azoknak a gyülekezeteknek az esetében, ahol továbbra is az udvaron zajlanak az istentiszteletek, a híveknek be kell tartaniuk az 1,5 méteres biztonsági távolságot;
- a templom vagy a gyülekezet udvarán tartott vallásos összejövetel nem számít nyilvános összejövetelnek.

#### 2. Különleges egészségügyi rendelkezések:

- minden használat után kötelezően fertőtleníteni kell azokat az egyházi szertartásokon használt tárgyakat, amelyekkel a hívek érintkeznek (szószék, adománykosár, könyv, mikrofon, stb.);
- négyóránként fertőtleníteni kell a hívek által gyakran megérintett felületeket (kilincs, karfa, szék, stb.);
- mellőzni kell a kézfogást.



# A SZENTLÉLEK ISTENI SZEMÉLY?

## Az isteni természet titkai

Való igaz, hogy Isten természetét nem érthetjük meg teljes mértékben, s az ilyen irányú emberi próbálkozások minden esetben az isteni Lény áthatolhatatlan voltába ütköznek. Mindaz, amit Istenről tudunk, azzal hozható összefüggésbe, hogy mi, emberek az Ő „képére és hasonlóságára” lettünk teremtve. Isten nem ember, az isteni sajátosságokat nem érthetjük meg csupán összehasonlítva azokat az általunk, emberek által ismert tulajdonságokkal.

Az analógia területén maradvá megemlíti, hogy csak Isten Lelke képes teljes mértékben megérteni az isteni természet titkait: „Mert kicsoda tudja az emberek közül az ember dolgait, hanemha az embernek lelke, amely őbenne van? Azonképpen az Isten dolgait sem ismeri senki, hanemha az Istennek Lelke” (1Kor 2:11).

Figyelem! Pál apostol itt azért folyamodik az analógiához, a párhuzamhoz, hogy azt az ember is megérthesse. Mint ahogy egy ember gondolatait, vágyait és személyes terveit teljes mértékben csak önmaga értheti meg igazán, hasonlóképpen egyedül Isten Lelke (mint az Istenség része) képes megérteni „Isten dolgait”. Mivel Isten Lelke ismeri Isten dolgait, képes kinyilatkoztatni Istent.

Ennek tudható be, hogy a prófécia ajándéka pontosan a Szentlélek munkájának az eredménye, Akit ebben a kontextusban a kinyilatkoztatás „igazság Lelke” névvel illet (Jn 14:17; 15:26; 16:13).

Ezt az összehasonlítást Pál apostol nem ontológiai szempontból alkalmazza. Akik azt hiszik, hogy Isten Lelke csupán egyik alkotóeleme az Istenségnek (mint ahogy az ember lelke is alkotóeleme az ember lényének), elhamarkodott következtetéseket vonnak le a szövegből.

## A Szentlélek isteni volta

Noha a Bibliában nem találkozunk a „Lélek Isten” kifejezéssel, a Lélek isteni jellege mind közvetett, mind pedig közvetlen formában ki van jelezve. Az olyan megnevezések, mint „Isten Lelke” (Elohim), az „Úr Lelke” (YHWH) vagy a „Szentlélek” önmagukban a Lélek isteni voltát fejezik ki.

Másfelől pedig a Szentlélek isteni tulajdonságokkal rendelkezik. Például: a Szentlélek jelenléte Isten jelenlétét jelenti. Ha nincs hová menekülnünk Isten Lelke elől, akkor ez azt jelenti, hogy Ő mindenütt jelenvaló (Zsolt 139:7). Ott van továbbá a Szentlélek másik tulajdonsága: „örökkévaló” (Zsid 9:14), ami gyakran hangzik el Istenre vonatkozóan is (5Móz 33:27-ben például az „örök-

## Terminológia és jelentés

Az ókori (filozófiai) irodalomban az *ousia* (lényeg, lény, létezés), valamint a *hypostasis* (anyag, állapot) kifejezéseket eredetileg egymás szinonimájaként használták. Megfigyelhető például, hogy Zsid 1:3 verse a *hypostasis* kifejezést egy *lényre* (*ousia*) értelmezve alkalmazza. Ezenfelül még feltűnik Zsid 11:1 versében is, mint valaminek az alapja. Egyes fordításokban az *ousia* kifejezés állapotot, helyzetet jelöl (például vagyont, lásd: Lk 15:12–13). Időközben e két kifejezés egymástól eltérő jelentést kapott. A *hypostasis* például a lény (*ousia*) konkrét megnyilvánulási formáját jelenti. Az újplatonista felfogás szerint a lélek *hypostasis*-a a gondolkodás.

Egy másik használatos kifejezés a *prosopon*, mely nem is annyira az ábrázatra/arc kifejezésre, mint inkább a színészek által viselt álarcra utalt. A szó egyik jelentése: egyén, amit a latin nyelv *persona* alakban nevezett meg, és amit az ókori teológiai nyelvezet a *hypostasis* szinonimájaként használt.

A *persona* szó az eredeti latin formájában a színészek által viselt álarcra utalt, idővel azonban egyre szélesebb, a színész szerepére utaló jelentést kapott, de mivel gyakran megtörtént, hogy egy színésznek több szerepet is kellett játszania, a latin keresztény írók előszeretettel használták a görög *hypostasis* kifejezés fordításaként az Istenségről szóló értekezéseikben. A latin jogi nyelvben ez a kifejezés utalhatott a személyre mint egyénre is.

kévaló Isten” kifejezés jelenik meg). De talán a Szentlélek teljes isteni voltát az a bibliai figyelmeztetés hangsúlyozza leginkább, hogy vétkezni lehet ellene (lásd Ananiás és Safira esetét Csel 5:3–4 szakaszában, amely szerint a Szentlélek ellen hazudni egyenlő az Isten ellen elkövetett hazugsággal). Különben Jézus is figyelmeztetett: a Szentlélek elleni káromlás megbocsáthatatlan bűn (Mt 12:31–32; Mk 3:28–29).

Némelyek állítják, hogy a Szentlélek lényegében egy szókép (metonímia<sup>1</sup>), az isteni jelenlét egyik megnyilvánulási formája. Ilyen alapon, ha a Szentlélek Istenhez tartozó tulajdonságként van értelmezve, vagy egyike az isteni tulajdonságoknak, akkor istensége is magától értetődő, személyi volta viszont már nem. Mindezek mellett a felmerülő kérdés az Úr (YHWY) és az Ó Lelke közötti viszonyra vonatkozik. Elsősorban, annak ellenére, hogy Isten önmagában úgy van bemutatva, mint lélek (Jn 4:24), az isteni Lény lelki tulajdonságai képezik azt az alapot, amiből ki kell indulnunk, és már a teremtéskor megfigyelhető a különbségtétel Isten (Elohim) / Úr (YHWH) és a Szentlélek között.

Az Istenségen belül létező *különbözőség* legékezebb jelét Jézus ígéréseiben találjuk meg: „És Én kérem az Atyát, és más Vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké” (Jn 14:16). Ebben a szöveggörnyezetben könnyen azonosítható, hogy a „más Vigasztaló” nem Jézus és nem is az Atya. Mindezek mellett nem is annyira különböző Tőlük, hogy ne helyettesíthetné Őket, vagyis ne lenne az Istenség teljes jogú tagja. Valójában épp e Vigasztaló által érthető meg az Atyának és Jézusnak a hívő ember életében való lakozása: „Ahhoz megyünk, és annál lakozunk” (Jn 14:23). Egy erőnek, egy befolyásnak vagy egy tulajdonságnak nincs lehetősége Jézus helyettesítőjeként megjelenni valahol. Megjegyzendő, hogy Ellen G. White is abban a kommentárban, amelyet a Vigasztaló eljövételének ígéréseire vonatkozóan írt, a Szentlelket az Istenség harmadik Személyének nevezi (lásd: *Jézus élete*, 671. o.).

### Mit rejt a személy fogalma?

Amikor *személy*ről beszélünk, szükségünk van a kifejezés meghatározására. A Bibliában nem található meg ez a szó, míg a jelenlegi szóhasználatban különböző területeken és kontextusban használatos (például jogi személyre utalva). Az értel-

mező szótár egyszerűsített meghatározása szerint a személy „egyén, akit testi és pszichikai tulajdonságainak összessége határoz meg.” Ezt a definíciót átültetve a teológiába, arra a következtetésre juthatunk, hogy az Istenség „három isteni személyből álló bizottságot” jelent, ami teljesen elfogadhatatlan, mivel a Szentírás határozottan egy Istenről, és nem háromról beszél.

A teológiai szóhasználatnak más értelme is van, ami fölött kicsit el kellene időznünk, hogy megérthessük a kérdéskört. Amikor az első keresztények megpróbálták meghatározni a Jézus, az Atya és a Szentlélek közötti viszonyokat, a görög filozófiából kölcsönvett kifejezésekben találtak segítséget. Ennek értelmében a Szentháromságra vonatkozó gyakori teológiai felfogás a következőképpen utal Istenre: egy Isten / három különböző alakban / három különböző személy formájában.

Habár a történészek hitelt adnak Alexandriai Didümosznak (310–395), és szinte mérvadóként fogadják el a Szentháromságra vonatkozó kijelentését – egy lény három különböző megnyilvánulási formában –, hasonló magyarázatokkal más ókori keresztény írók is szolgálnak. Origenész (185–254) például a *János evangéliumának magyarázata* című művében kijelenti, hogy „az Istenségnek három megnyilvánulási formája létezik: Atya, Fiú és Szentlélek.” Esetében a *hypostasis* kifejezés konkrét valóságot (megnyilvánulási formát) jelöl, vagyis egy személyes lényt. Ezzel egy időben azt állítja, hogy az Atya, a Fiú és a Szentlélek egyetlen személyt képez (*ousia*). Ezt a felfogást Tertullianus vezette be a latin szóhasználatba. Ő állította szembe a *substantia* (*ousia* – lény) kifejezést a *persona* (*hypostasis* – megnyilvánulási forma) kifejezéssel. Ennek alapján Tertullianus Istenben egyetlen lényt és három személyt látott, mint ahogy a keleti emberek is egy személyben három megnyilvánulási formát láttak.

Tehát Istenben mint egyetlen lényben (*ousia*) három megnyilvánulási forma (*hypostasis*) található. Az ókori keresztények ezt a filozófiai nyelvezetet alkalmazva hirdették a Szentháromságnak nevezett Istenségen belüli egyszemélyűséget, valamint a többszemélyűséget is. Figyelemre méltó,

**ISTEN  
KÖZÖSSÉGE  
MARIUS  
NECULA**



**AZ ISTENSÉGEN BELÜL  
LÉTEZŐ KÜLÖNBÖ-  
ZŐSÉG LEGÉKEZEBB  
JELÉT JÉZUS ÍGÉ-  
RETÉBEN TALÁLJUK  
MEG: „ÉS ÉN KÉREM  
AZ ATYÁT, ÉS MÁS  
VIGASZTALÓT AD NÉK-  
TEK, HOGY VELETEK  
MARADJON MIND-  
ÖRÖKKÉ” (JN 14:16).**

1. A metonímia (görög szó, magyarul névcseré) olyan szókép, amely névátvitelen alapszik: a név tér-, idő- vagy anyagbeli érintkezésen vagy ok-okozati kapcsolaton keresztül más jelentést vesz fel. Például: „Császárok, királyok álltak össze a kereszt [kereszténység] jelében, / Hogy a félhold [iszlám] fölviharzó sodrát megtörjék kevélyen” (M. Eminescu, *III. Levél*).

hogy itt a megnyilvánulási formák egyidejűségéről, nem pedig különálló események egymásutánjáról van szó.

### Személy-e a Szentlélek?

Egyesek szerint egy személynek nem áll módjában „betölteni” egy másik személyt. Bár az itt használatos cselekvő ige a Szentlélek személytelen voltára engedhet következtetni, a jelképrendszert a Biblia teljes szövegösszefüggésében kell értelmeznünk.

Már az Ószövetségben találkozunk annak leírásával, ahogy Isten ellenőrzése alatt tartja az embert: József (1Móz 41.38) vagy Bésaléal (2Móz 31:3), vagy a 70 vén, akik között ott van Eldád és Médád is (4Móz 11:27-29) azon bírakkal együtt, akikről fel van jegyezve, hogy Isten Lelke volt bennük. Máskülönből mind a bibliai eseményekkel kortárs ókori kultúra, mind pedig a kinyilatkoztatás által elfogadott felfogás szerint a tisztátalan lélekkel való megszállottságot egy személyes lény megnyilvánulásának tartották, nem csupán egy erőnek vagy energiának. Teljesen nyilvánvaló, hogy itt egy a testtől (hústól) független személyes entitásról beszélhetünk. Még maguk az angyalok is mint „szolgáló lelkek” (Zsid 1:14) vannak feljegyezve, ugyanakkor olyan tulajdonságokkal rendelkeznek, amelyek miatt őket különleges személyiséggel rendelkező lények közé sorolhatjuk. Tehát a Lélek mint lelki lény különleges, különálló személy is lehet.

Amikor modern nyelvezettel akarjuk kifejezni azt, hogy a Szentlélek személy, lényegében egy különálló lényre utalunk, akinek van ismerete (értelme), akarata, és vannak érzelmei. Megszomorítani csak egy személyt lehet (Eféz 4:30); csak egy személyt lehet hazugsággal becsapni (Csel 5:3,9); csak egy személy képes saját akarata szerint választani (1Kor 12:11); és csak egy személyiséggel rendelkező (isteni) Lény ellen lehet vétkezni. Nyilvánvaló, hogy a Szentlélek sokkal többet jelent isteni tulajdonságnál vagy Isten személyiségének a kiegészítésénél.

Ha csupán metonímiáról lenne szó, amivel magára az Atya Istenre utalnánk, a felsorolás haszatalanná válna (lásd Mt 29:19 vagy 2Kor 13:14). Még ha lélek is az Isten, akkor is a Szentlélek egy az Atyától különálló lény. Igaz, hogy a mai vallásos nyelvezetben elvesztek a filozófiai nyelvezet árnyalatai (lásd a keretezett szöveget), viszont a lényeg maradt, miszerint a személyiség egy olyan isteni Lény megnyilvánulási formája, akinek saját egyénisége van, ugyanakkor teljes mértékben Isten is.

Ellen G. White világosan beszél a Szentlélek személyi voltáról: „A Szentlélek személyiség, mert különben nem tehetne lelkünkkel együtt bizonyosságot arról, hogy Isten gyermekei vagyunk. Isteni személynek kell lennie, mert másként nem kutathatná ki azokat a titkokat, amelyek Isten gondolataiban rejlenek” (*Evangelizálás*, 617. o.).

Ebből is megérthető, hogy épp a Szentlélek személyisége teremti meg az isteni és az emberi közötti kapcsolatot. A Csel 1:8 versét (felületesen) olvasva nevezik némelyek „erőnek” a Szentlelket. Az Úr megígéri, hogy a Szentlélek kitöltésekor a hívó ember erőt is fog kapni. Másfelől pedig az a felfogás, hogy a Szentlélek „isteni erő”, a mágus Simon (Csel 8:18–19) bűnének a veszélyébe sodorhat bennünket. Nem a Lélek bocsátja magát a rendelkezésünkre, hanem mi bocsátjuk magunkat az Ő rendelkezésére! Ezért tehát méltó módon kell viszonyulnunk Isten Lelkéhez, tiszteletben kell tartanunk mind isteni voltát, mind pedig személyiségét.

Mindezek mellett a kinyilatkoztatott dolgokon túl nem szabad spekulációkba bocsátkoznunk. „A Szentlélek lényege: titok. Emberek nem fejthetik meg, mert Isten nem nyilatkoztatta ki előttük. Kutatásra hajlamos elmék idézhetnek bibliaszövegeket, és alapul vehetik emberi magyarázataikhoz, de az ilyen nézetek elfogadása nem fejlesztheti a gyülekezetet. Olyan titkokat illetőleg, amelyek az emberi értelmet meghaladják, hallgatni arany” (Ellen G. White, *Az apostolok története*, 52. o.). ■

Marius Necula, Bukarest,  
a Tei és Balta Albă gyülekezetek lelkipásztora

**NEM A LÉLEK  
BOCSÁTJA MAGÁT  
A RENDELKEZÉ-  
SÜNKRE, HANEM  
MI BOCSÁTJUK  
MAGUNKAT AZ  
Ő RENDELKE-  
ZÉSÉRE! EZÉRT  
TEHÁT MÉLTÓ  
MÓDON KELL  
VISZONYULNUNK  
ISTEN LELKÉHEZ,  
TISZTELETBEN  
KELL TARTA-  
NUNK MIND  
ISTENI VOLTÁT,  
MIND PEDIG  
SZEMÉLYISÉGÉT.**



# ISTEN-E A SZENTLÉLEK?

**A** Könyvek Könyve elegendő bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy a Szentlélek személy, és nem csupán egy erő, befolyás vagy energia.<sup>1</sup> De milyen személy is Ő? Véges vagy végtelen? Mennyei személy? Isten? Fontos választ találnunk ezekre a kérdésekre, mivel a Szentlélekkel kapcsolatos felfogásunk befolyásolja ahhoz a munkához való viszonyulásunkat, amit az életünkben végez.<sup>2</sup>

Millard Erickson a következőket mondja: „Az Atya Istent viszonylag helyesen értelmezzük... A Fiút sem nehéz felfogni, mivel emberi testben is megjelent... A Szentlélek viszont megfoghatatlan és nehezen elképzelhető.”<sup>3</sup> Ericksonnak igaza van. A Biblia nem nyújt rendszerezett leírást a Szentlélek istenségére vonatkozóan, ellenben utal arra, hogy írói Istenként tekintettek a Szentlélekre. Íme, néhány példa:

## I. A Szentlélek szerepe és tevékenysége bizonyítja, hogy Ő isteni Személy.

**1. A Szentlélek teremt.** Amikor Istenre és az Ő tevékenységeire gondolunk, tudjuk, hogy ezek közül első volt a teremtés munkája. Jób könyve ezt a munkát a Szentléleknek tulajdonítja. Elihu a következőképpen vall erről: „Az Istennek lelke teremtett engem, és a Mindenhatónak lehelete adott nékem életet” (Jób 33:4). A teremtői tett isteni tevékenység. A Szentlélek 1Móz 1:2 szerint részt vett a teremtésben, tehát kijelenthetjük, hogy a Szentlélek isteni Személy.

**2. A Szentlélek életet ad.** Életet adhat, és holtakat is feltámaszthat pontosan úgy, ahogy az Atya Isten és a Fiú Isten. Pál írja: „De ha Annak a Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanaz, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti a ti halandó testeiteket is az ő ti bennetek lakozó Lelke által” (Róm 8:11). Lényegében Ő ad életet mindeneknek. Jézus is ezt tanította: „A lélek az, ami megelevenít, a test nem használ semmit” (Jn 6:63).

**3. A Biblia íróit a Szentlélek ihlette.** Péter kijelenti, hogy a Szentlélek ihlette a Biblia íróit (2Pt 1:21), Pál pedig ezt mondja: „A teljes írás Istentől ihletett” (2Tim 3:16). A Szentlélek tehát isteni Személy a szó legszorosabb értelmében.

## II. A Szentlélek tulajdonságai kizárólag isteni tulajdonságok.

**1. Mindenütt jelenvaló** – Ez készítette Dávidot arra, hogy feltegye a kérdést: „Hová menjek a te lelked elől, és a te orcád elől hova fussak?” (Zsolt 139:7).

**2. Mindenható** – Jézus is kijelentette, hogy az ördögűzés természetfeletti tettet a Lélek erejével végezte: „Ha pedig én Istennek Lelke által űzöm ki az ördögöket, akkor kétség nélkül elérkezett hozzátok az Isten országa” (Mt 12:28). A Szentlélek mindenható voltára következtethetünk Róm 8:11 verséből is, ahol azt olvassuk, hogy a Szentlélek halottakat is képes feltámasztani. Ő támasztotta fel Jézust, és bennünket is feltámaszthat. Lukács doktor is beszél a Szentlélek mindenhatóságáról, leírva, hogy a Magasságos Ereje által esett teherbe Mária, és született meg a Messiás (Lk 1:35).

**3. Mindentudó** – Egyfelől azért, „mert a Lélek mindeneket vizsgál, még az Istennek mélységeit is” (1Kor 2:10),<sup>4</sup> másfelől pedig „mindenre megtanít majd” (Jn 14:26); „elvezérel minden igazságra”, és „a bekövetkezendőket megjelenti” (Jn 16:13). Végtelen isteni bölcsességgel rendelkezik. Az Ótestamentum evangélistája erről biztosít bennünket, és felteszi a költői kérdést: „Kicsoda igazgatta az Úr lelkét, és ki oktatta Őt, mint tanácsosa? Kivel tanácskozott, hogy felvilágosítsa Őt, és tanítsa Őt igazság ösvényére, és tanítsa ismeretre, és oktassa Őt az értelem útjára?” (Ésa 40:13–14).

**ISTENI  
VIGASZTALÓ  
CLAUDIU  
MIRON**



**A BIBLIA NEM NYÚJT  
RENDSZEREZETT  
LEÍRÁST A SZENTLÉLEK  
ISTENSÉGÉRE VONAT-  
KOZÓAN, ELLENBEN  
UTAL ARRRA, HOGY ÍRÓI  
ISTENKÉNT TEKINTET-  
TEK A SZENTLÉLEKRE.**

4. **Örök** – A Biblia írói beszélnek a Szentlélek örökkévalóságáról. A Biblia egyetlen helyen beszél határozottan arról, hogy a Szentlélek „örökkévaló” (Zsid 9:14), miközben 5Móz 33:27 valamint Ésa 40:28 versei az egyetlen igeszakaszok, amelyekben Isten „örökkévaló Isten” névvel van illette.

### III. A Szentlélek az Istenség többi Személyével társítva van bemutatva.

Ha figyelmesen olvassuk a Bibliát, megfigyelhetjük, hogy a Szentlélek nem más mennyei teremtet lényekkel – angyalokkal, kerubokkal és szeráfokkal – van társítva. Hogy miért? Azért, mert Ő nem teremtet lény, hanem isteni Személy. A Biblia írói a többi isteni Személlyel társítják:

1. A keresztlő formulában Máté a Szentleket a másik két isteni Személlyel együtt említi (Mt 28:19);

2. Pál 1Kor 12:4–6 verseiben a lelki ajándékokról beszél, és azt állítja, hogy ezek a Szentlélektől, Jézus Krisztustól és az Atya Istentől származnak;

3. Pál Korinthusbeliekhez intézett második levelének végén, az apostoli áldásban Isten és Jézus mellett megemlíti a Szentleket is (2Kor 13:14);

4. Róm 15:30 illetve Jel 1:4–5 verseiben Pál és János az istenség többi Személyével társítva beszél a Szentlélekről, ami azt jelenti, hogy a Szentlélek egyenlő az Atya Istennel és a Fiú Istennel.

### IV. Bizonyos esetekben a Szentlélek és Isten tettei azonosak

Íme néhány bibliai példa:

1. Ésa 6:9 versében ezt mondja Isten: „Menj, és mondd ezt e népnek.” Pál apostol ezt a szöveget idézi Csel 28:25 versében: „Jól szólott a Szentlélek Ézsaiás próféta által a mi atyáinknak.” Pál szerint az, hogy az Úr szólott, vagy a Szentlélek, ugyanazt jelenti.<sup>5</sup> Yahweh szava egyenlő a Szentlélek szavával.

2. Pál felteszi a kérdést: „Nem tudjátok-é, hogy ti Isten temploma vagytok, és az Isten Lelke lakozik bennetek?” (1Kor 3:16). Három fejezettel később szinte ugyanazt a nyelvezetet használva kérdezi meg újra: „Avagy nem tudjátok-é, hogy a ti testetek a bennetek lakozó Szentléleknek temploma, amelyet Istentől nyertetek; és nem a magatokéi vagytok?” (1Kor 6:19). Ebből megérthetjük, hogy testünk a Szentlélek temploma, tehát Ő a szó legszorosabb értelmében Isten.

Luther Márton az egyik prédikációjában kijelentette, hogy „a Szentlélek nem egy egyszerű, Istentől idegen lélek vagy lény, nem egy Istentől

idegen erő, amit Isten adott az embereknek, vagy Isten munkája, amit a szívünkben végez. Ő Lélek, aki a szó legszorosabb értelmében Isten.”<sup>6</sup>

3. Jézus Krisztus úgy beszélt a Szentlélek szerepéről, hogy megérthessük: Ő valóban isteni Személy. Elárultatásának éjszakáján megemlítette tanítványainak a Vigasztaló eljövételét: „És én kérem az Atyát, és más Vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké” (Jn 14:16). Érdeemes megfigyelni, hogy Jézus „más Vigasztaló” névvel illeti a Szentleket. János itt a görög *allos* kifejezést használja, melynek jelentése „egy másik hasonló”, és nem a *heteros* szót, ami „egy másik különböző” kifejezésként fordítható. A Szentlélek tehát Jézushoz hasonló Vigasztaló.<sup>7</sup> Valamivel korábban Jézus úgy mutatkozott be, mint aki az Atyával egyenlő (Jn 14:9–10), majd a Szentleket úgy mutatta be, mint aki Ővele egyenlő. Ebben az esetben vajon nem ésszerű elfogadni azt, hogy mivel a Szentlélek Jézussal egyenlő, és Jézus is egyenlő/egy az Atyával, akkor a Szentlélek is egyenlő az Atyával?!

4. A Szentlélek istenségére vonatkozó talán legékezőbb leírás Csel 5. fejezetében található. Itt Péter megkérdi Ananiástól, hogy miért hazudott a Szentléleknek az eladott föld árára vonatkozóan, majd levonja a következtetést: „Nem embereknek hazudtál, hanem Istennek” (Csel 5:3–4). Ebből megérthetjük, hogy Péter számára a Szentlélek elleni hazugság egyenlő az Isten elleni hazugsággal. Következésképpen a Szentlélek isteni Személy, ahogyan az Atya és a Fiú is az. ■

Claudiu Miron, lelkipásztor

1. Lásd: Ésa 63:11; Jn 14:16–17; Jn 15:26; Csel 5:3; Róm 8:14, 27; 1Kor 12:11; 2Kor 13:14.

2. Ron E. M. Clouzet, „The Personhood of the Holy Spirit and Why It Matters”, *Journal of the Adventist Theological Society* 17/1 (2006): 11.

3. Millard J. Erickson, *Christian Theology*, 2nd ed. (Grand Rapids: Baker, 1998), 734. o.

4. George Smeaton, *The Doctrine of the Holy Spirit*, 2nd ed. (Edinburgh: T. & T. Clark, 1889), 65. Smeaton szerint „aki képes megérteni Isten terveinek, céljainak és dolgainak mélységeit, annak különleges, isteni természettel rendelkező személynek kell lennie.”

5. Ugyanez figyelhető meg, ha összevetjük Zsid 10:15–17 verseit Jer 31:31–34 verseivel.

6. Martin Luther, „Sermon On John 15:26, 27”, *Luther's Works*, 24:297.

7. Norman R. Gulley, *Systematic Theology: God as Trinity* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2011), 19. o.

# HITBEN SZÜLETVE

**A**karatom ellenére túl hamar jöttem a világra, egy téli napon. Miközben a baba átadott az édesanyámnak, azt mondta, hogy nem sok esélyem van a túlélésre. Elfértem egy bundasapkában, így fektettek le a kályha és a fal közé. Nem ettem, nem sirtam, csak lélegeztem. Uram, „testem Tebenned volt elrejtve.”

Harmadik generációs adventista családban nőttem fel. Erkölcsei és lelki értékeimet a Labirint gyülekezetben szerezttem. Odahaza volt egy Bibliám, egy szombatiszkolai tanulmányom és egy énekes könyvem. Időnként hozzájutottam a *Curierul adventist* egy-egy régebbi kiadásához is. Akkoriban nem sok adventistának tellett a Prófétaság Lelkének írásaira, ezért sosem hiányoztam a gyülekezetből, pedig nagy távolságot kellett megtennem. Már gyerekként megtapasztaltam, mit jelent elkülönülni a világtól, viszont arra neveltek, hogy kereszténynek lenni nem szegény, hanem erény.

Serdülőkoromban érdekelt minden, ami a technológiával kapcsolatos, kezdve a rádiótól a telekommunikációs eszközökön át egészen az építészetig. A különféle tanácsok ellenére én az álmaimat akartam megvalósítani, és jól tettem. Úgy 18–19 éves lehettem, amikor néhány testvér a gyülekezet bizottságából arra bátorított, hogy kössek szövetséget az Úrral, én azonban szabadkoztam, hogy még nem állok készen. Még egyetlen Ellen White könyvet sem olvastam ki, és nem voltam teljesen meggyőződve a hitemről. Személyes tapasztalatra volt szükségem, mivel hittem abban, hogy nagyon fontos a személyes hit.

Úgy alakult, hogy egy teljes nyarat töltöttem Konstancán az egyik könyvevangélista rokonomnál, akinek nagyon sok könyve volt. Ott olvastam ki először a *Jézus élete*, *A nagy küzdelem*, valamint a *Jézushoz vezető út* című könyveket. Ez a hatalmas információhalmaz számos kérdést vetett fel bennem. Ha olyan hitet vallasz, amit az objektív valóság nem igazol, fennáll a veszélye, hogy elveszíted az igaz Isten áldásait. Realista módon próbáltam megfejteni a titkokat, megérteni a jelenséget, mielőtt döntést hozok. Öt év telt el, mire önként eldöntöttem, hogy megkeresztelkedem.

Látszólag a legtöbb ember úgy válik kereszténnyé, hogy meghallgatja mások tapasztalatát, vagy talán elérzékenyül a zene és a versek hallatán, esetleg hozzátartozói unszolására enged a hívásnak. Sajnos az emberek a hit külső formájára összpontosítanak, nem a tartalmára. Ha biztos akarsz lenni meggyőződésed valódi voltában, meg kell vizsgálnod, mi áll mögötte. Meg kell találnod a Legfőbb Igazságot, amely minden szükséges magyarázatot megad hited megerősítése céljából. Ha ezt nem vagy hajlandó elfogadni, sosem leszel biztos a meggyőzéseidben.

Noha Dávid nem értette meg fogantatásának titkát, mégis elismerte, hogy „csontja” nincs rejtve Isten előtt. Hite a Legfőbb Igazság iránti bizalmára épült. A mai technológia révén végignézhetjük a fogantatás misztériumát, kezdve a két sejt találkozásától egészen a születésig. Ha egy dolog bizonyossággá vált, már nem kell hinni benne, csupán töretlenül bízni a kinyilatkoztatott csodában.

Az igazság objektív módon létezik, még ha senki sem érti azt meg a maga teljességében. Tudósok, orvosok és filozófusok az előérzet szintjén fogadják el Istent, és különböző nevekkkel illetik: „Nagy Mindenség”, „Világegyetem Lelkiismerete”, de nem tartják szükségesnek az ésszerű bizonyítékokat. Ha nem hiszel Istenben, nem bízatsz az ésszerűségben.

Az évek során megfigyeltem, hogy bár ugyanahhoz az egyházhoz tartozunk, ugyanazt a hitet valljuk, és másoknak is beszélünk a hitünkről, amikor élünk is kellene mindazt, amit vallunk, úgy elakadunk, mint kisgyerek a szorzótábla előtt. Mi lehet az oka? Az Istenbe vetett hitnek ésszerűnek kell lennie, mivel vannak emberek, akiknek érvekre van szükségük. Nem elég meghatódni egy prédikációtól vagy egy gyönyörű énektől. Hogyan érthetné meg mindezt a szomszédod? Milyen érveid vannak, ha már így sugárol az örömtől?

A munkahelyemen az első napokban nem volt szükség érvekre ahhoz, hogy a többiek felismerjék: nem vagyok olyan, mint ők. A magatartás egy ésszerű, másokat gondolkodásra készítő érv. Egyszer a főnököm behívott az irodájába, és a hitem felől érdeklődött. „Hiszem, hogy Isten létezik, és én szeretném tiszteletben tartani az Ő parancsolatait” – válaszoltam. Bizonyítékokat, ésszerű érveket kért. Talán egyszerűbb lett volna arról beszélni, hogy tulajdonképpen én ebben a hitben születtem és nőttem fel. Talán megérti. De akkor mivel marad?

A hívó embernek a hit ésszerű voltát kell hirdetnie, mivel mindig lesznek olyanok, akiket meg kell győznie. Bár elmémben számos információ keringett a hitemre vonatkozóan, még sem tudtam, hogy mi lenne a legmegfelelőbb bizonyíték a főnököm számára. Egyáltalán bízhatok a felfogásomban? Igen, de csak egy feltétellel: ha a lelkiismeretemre hallgatok.

Sokszor hallani a méltatlankodást, amikor valakit hazugságon kapnak: „Hogy mondhatott ilyet? Hát nem furdálja a lelkiismeret?” Mit mondhatnánk? A tudomány még eddig nem volt képes bizonyítani, hogy mi a lelki-

## RENĐÍTHETLEN BIZALOM GILI ANTEA



„LÁTTÁK SZEMEID AZ ÉN ALAKTALAN TESTEMET, ÉS KÖNYVEDBEN EZEK MIND BE VOLTAK ÍRVA.”  
(ZSOLTÁROK 139:16)

ismeret, mivel az nem az agy egy bizonyos terméke. Az emberiség a maga összes technológiájával, kultúrájával, filozófiájával vagy világvallásával együtt továbbra is a lelkiismeretére hallgatva jár el. Abban a pillanatban készte-tést éreztem, hogy egy a szakmánkhöz köthető gyakorlati példával éljek: „Mérnök elvtárs, ön álmodott-e valaha arról, hogy egyszer majd a világon bárhová telefonálhatunk, hogy számkijelzős karórát viselünk, hordozható rádiókészülékünk lesz vagy színes televízió? Gondolt-e valaha arra, hogy az ember feljut a Holdra?” Eltöprengett, majd rövid idő múlva kurtán visszakérdezett: „Hát te, gondoltál-e erre?” Nem tudhattam előre, hogy az emberiség mit fog még feltalálni, viszont hittem, hogy egyre nagyobb lesz a tudás. „Ez meg van írva a Bibliában, akár meg is mutathatom” – válaszoltam. – „Ó, erre semmi szükség! Jó, hogy tudsz hinni! Fontolgattam, hogy párttagságra javasollak, de ezek után már nem lehet.”

Ha van hitünk, akkor a hit ésszerű és gyakorlati következtetésekhez vezet el a bizonyítékokat. A hit bízik abban, amit az értelem igaznak jelent ki. Amikor az ember Istent választja, egy lépést tesz a hit útján.

A munkahelyemen az évek során több főnököm is volt, és egyik furcsábban viselkedett, mint a másik. Most csupán egyikőjüket említem meg. Félelmetes neve volt: Balaurescu. Közel állt a nyugdíjkorhatárhoz. Ez a kibíratatlan ember folyton bűzlött az alkoholtól, és elvárta, hogy „főnök”-nek szólítsák. Nem szerette az „elvtárs” megszólítást, mivel nem volt párttag. Habár mindent megtudakolt a helyzetemről, diszkrétén mégis figyelt engem. Néhány munkatársam felbízta, hogy tegye próbára a hitemet. Egyik nap épp beléptem az irodába, amikor észrevettem, hogy zsúfolásig tele van. Mintha mindenki a gyűlés kezdetére várna. Sarkon akartam fordulni, de a „főnök” rám szólott: „Maradjon csak, Antea elvtárs! Döntenünk kell a munkarendjéről. Nos, mit gondolnak erről, elvtársak?” A munkatársaim hangoskodni kezdtek, tanácsokat adtak, emlegették, hogy egy fizetésből két gyereket kell felnevelnem, de nem hagyhatom lefedetlenül a munkámat, stb. Végighallgattam őket, majd határozottan válaszoltam: „A lelkiismeretem azt diktálja, hogy élnem kell az igazságot.” Erre valósággal elszabadult a pokol. Gyalázni kezdték az egyházat és az advent hitet. A főnök felemelte a telefonkagylót, és egy belső számot tárcsázott, majd kis idő múlva csak ennyit mondott: „Pillanatnyilag foglalt, de mindenáron beszélni akarok az igazgató elvtársal.”

En ez idő alatt, magamban imádkozva, megfelelő gondolatokért könyörögtem. A „főnököt” mintha megszállta volna az ördög, eltorzult arccal és remegő kézzel próbált újból telefonálni. Egyenesen a szemébe néztem: „El akarom mondani” – szólaltam meg, s erre hirtelen csend lett –, „hogy a Biblia szerint, aki titeket bánt, az Isten szeme fényét bántja.” A főnök felpattant a székről, és egész közel hajolva üvöltötte: „Vagy úgy... Te most átkozódsz!?”

Jól vigyázz, mert anyámnak van egy Bibliája, és jár a templomba is! Majd szólok neki, hogy beszéljen a pappal, s ha nem igaz, amit mondtál, velem gyűlik meg a bajod!” Ezek után kirohant és becsapta maga mögött az ajtót. Aznap többé nem láttuk. Az erkölcsi lelkiismeretünk folyamatosan konfliktushelyzetekbe kerül.

De mi lesz a konfliktus eredménye? Ez attól függ, hogy milyen erkölcsi meggyőződésekkel rendelkezünk, milyen gondolatokat táplál az értelmünk, mit diktál a lelkiismeretünk, és hogy végeredményben milyen döntéseket hoz az akaratunk. Másnap igyekeztem kerülni a témát, pedig néhány társam próbált vigasztalni. Aztán egy adott pillanatban megjelent mögöttem a főnök. Összerezzenem. Vállamra tette a kezét, és a fülembe súgta: „Szeretném, ha barátok maradnánk, de erről egy szót se a többieknek. Anyám megmutatta a Bibliában azt, amit mondtál, és figyelmeztetett, hogy ne bántsam Isten gyermekeit.”

Reagálni sem tudtam. Attól kezdve nagyon jó lett a kapcsolatunk. Nyugdíjazásakor meghívott a díszebédre, ami sokakat megdöbbsentett, és amikor átadta a feladatkörét az új főnöknek, a legszívélyesebb jellemzést tette velem kapcsolatosan.

Nem sokkal nyugdíjba vonulásom előtt továbbképzésre küldtek. A felkészítő mérnök már az első naptól kezdve két csoportra osztott bennünket (mint a kecskéket és a juhokat) – az egyik csoportba a 40 évnél fiatalabakat, a másikba az idősebbeket. Majd a csoportunkhoz fordult: „Maradhatnak, de biztosítom önöket, hogy semmit sem fognak érteni. Önökön már nem segít az, ahogy egykor a mesterségüket tanulták és gyakorolták. Egyszerűen képtelenek megtanulni a digitális eszközök használatát, mivel az elméjük az analóg eszközöknél rekedt.”

Néhány óra után rájöttem, hogy fel kell adnom. Bár tudományosan alátámasztott, bizonyított dologról volt szó, és hittem is benne, mégsem fogtam fel. Sajnos nagyon sok ember lát, de mégsem hisz. Boldogok, akik nem látnak, és hisznek!

Rájöttem, hogy a hitben született emberek közül sokan azért szóródnak szét a világban, mert nem rendelkeznek ideológiai és filozófiai támpontokkal. Hitük gyerekkorában azzal a gondolattal táplálkoztak, hogy a Biblia választ ad minden kérdésükre, és az egyház is gond nélkül magyarázatot képes adni mindenre. Látva azonban a tudomány óriási fejlődését, kezdték azt hinni, hogy még a halált is legyőzhetik. Amikor az ember az abszolút tudásra törekszik, megengedi magának, hogy önmagára istenként tekintsen: énjét isteníti.

Akaratom ellenére túl korán jöttem a világra, s most egy olyan világot várok, amelyben hiszem, hogy számos titkot meg fogok majd érteni. „Magasztallak, hogy csodálatosan megkülönböztettél. Csodálatosak a te cselekedeteid! És jól tudja ezt az én lelkem.” ■

# A HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS (VII)

## AZ AKARAT SZEREPE

„Akkor azt mondtam: Ímé jövök; a könyvtekercsben írva van felőlem, hogy teljesítem a te akaratodat; ezt kedvelem, én Istenem, a te törvényed keblem közepette van.” (Zsolt 40:8–9)

**N**incs még egy ehhez fogható bibliaszöveg, amely a Megváltó profetikus kijelentéséhez hasonlóan ennyire hangsúlyozná az akarat szerepét. Egy évezreddel testet öltése előtt Isten Fia bejelentette, hogy emberi testben való megjelenésekor két fontos támpontja lesz: „Isten akarat” és „Isten törvénye”.

Isten akarata, amit itt a szöveg is említ, egy bizonyos élethelyzetre eszményi, konkrét és jól célzott megoldást jelent. Azért eszményi, mert a mindentudó, tévedhetetlen Istentől származik. Megvalósítható megoldás, mert Isten mindenható, és abban, hogy akarata teljesüljön az ember életében, semmi más nem akadályozhatja meg, csak egyedül az ember. Ezt a végzetes hibát követték el a farizeusok és az írástudók is Jézus korában: „A farizeusok pedig és a törvénytudók az Isten tanácsát megveték ő magukra nézve, nem keresztelkedvén meg ő tőle” (Lk 7:30).

Habár földi élete során a Megváltó legádázabb ellenségei a farizeusok és az írástudók voltak, mégsem lettek eleve kárhözatra ítélve. Ők is részét képezték a megváltási tervnek. Csakhogy „megvetették önmagukra nézve”, s ezzel kifejezték, hogy nem hajlandók a terv részeseivé válni. Nem fogadták el Isten akaratát. Az általános megváltási terv személyes sajátosságokat is tartalmaz, minden emberre vonatkozóan, mivel „az Úr... nem akarván, hogy némelyek elvessenek, hanem hogy mindenki megtérésre jusson” (2Pt 3:9). Különösen figyelemre méltó az, ahogy ez a szöveg mindkét szempontból hangsúlyozza Isten minden embert üdvözíteni akaró szándékát:

– a kárhózat szempontjából: „hogy némelyek elvessenek”;

– az üdvösség szempontjából: „hogy mindenki megtérésre jusson”.

A személyre szabott megváltási tervre vonatkozóan Dávid, a zsoltáros még egy fontos elemet hozzászól: „Sok csodás terved van számomra”. Az isteni tervek sokaságának egyetlen oka van: ha mi

elrontjuk az „A” tervet, akkor ott van a „B” terv, és így tovább. Ám miközben egyik vagy másik tervnek a meghíúsítása a földi élet szempontjából veszteségekhez is vezet, a menny és az örök élet szempontjából az épp soron következő terv ugyanolyan boldog végkifejlethez vezethet, vagyis nem okoz örök veszteségeket ránk vonatkozóan.

Zsoltárok 40:9 versében a *törvényed* szó Isten akaratának a kifejeződése változhatatlan erkölcsi elvek formájában, ahogy azokat a Tízparancsolat bemutatja.

Isten Fia később elhagyta a menyegyet, emberi testet öltött, és ezzel végérvényesen összekapcsolta a két vezérelvet: Isten akaratát és az erkölcsi törvényt. Alapjában véve ebben rejlik minden keresztény ember sikerének titka. Ilyeténképpen mutatkozik meg az Istentől való, szeretet készlettel függőség, amelyről egy korábbi cikkemben már írtam.

„Az igazi vallásosság összefügg az akarral. Az akarat az emberi természet irányító ereje, ez uralkodik összes képességünkön. Az akarat nem ízlés, nem hajlam csupán, hanem döntő tényező, amely az emberekben az Isten iránti engedelmisséget vagy engedetlenséget munkálja. [...]

Mindaddig veszélyben forogsz, amíg meg nem ismered az akarat igazi erejét. Hihetsz mindenben, meg is ígérhetsz mindent, de ígéreteid és hited mit sem ér, amíg akaratodat a hit és a cselekvés oldalán latba nem veted. Ha teljes akaraterőddel vívód a hit harcát, győzni fogsz. Érzéseidre, benyomásaidra azonban nem támaszkodhatsz, mert ezek megbízhatatlanok, különösen fonák elképzeléseid miatt. Megszegett ígéreteid és be nem tartott fogadásaid tudata is gyengíti az önbecsülésedet, és mások beléd vetett bizalmát is. [...]

**ÚJRA FELFEDEZETT ELVEK  
EMILIAN  
NICULESCU**



„AKKOR AZT MONDTAM:  
ÍME JÖVÖK; A KÖNYV-  
TEKERCSBEN ÍRVA  
VAN FELŐLEM, HOGY  
TELJESÍTEM A TE AKARATODAT. EZT KEDVELEM,  
ÉN ISTENEM, A TE  
TÖRVÉNYED KEBLEM  
KÖZEPETTE VAN.”  
(ZSOLT 40:7–8)

**NEM ÉRZÉSEID,  
NEM ÉRZELMEID  
TESZNEK ISTEN  
GYERMEKÉVÉ,  
HANEM AZ, HA  
TELJESÍTED AZ Ő  
AKARATÁT. EGY  
HASZNOS ÉLET  
TÁRUL ELÉD, HA  
AKARATODAT ISTEN  
AKARATÁVÁ TESZED.  
AKKOR FÉRFIASAN  
HELYTÁLLHATSZ  
MAJD, A JÓ TETTEK  
PÉLDÁKÉPEKÉNT.**

A te dolgod, hogy akaratodat alárendeld Jézus Krisztus akaratának, s amikor ezt megtetted, Isten azonnal magáénak tekint. Ő műveli majd benned jókedve szerint a szándékot és a végrehajtást is (Fil 2:13). Természeted mindenestől Krisztus Lelkének uralma alá kerül. Még a gondolataid is Őneki lesznek alávetve. Nem tudsz uralkodni az indulataidon és érzelmeiden úgy, mint szeretnéd, de uralkodni tudsz az akaratodon, s ezzel teljes változást hozhatsz az életedbe! Ha átengeded Krisztusnak az akaratodat, életed el lesz rejtve Krisztus által Istenben, s olyan erővel szövetkezel, amely minden fejedelemiség és hatalmasság felett áll. Erőt nyersz majd Istentől, amely szorosan az Ő erejéhez rögzít, és új világosság, mégpedig az élő hit világossága válik elérhetővé számodra. Ehhez azonban akaratodnak Isten akaratával kell együttműködnie, nem pedig azoknak a társaidnak az akaratával, akik által Sátán megállás nélkül azon munkálkodik, hogy csapdába ejtsen és elpusztítson.

Hajlandó vagy-e halogatás nélkül helyes kapcsolatba lépni Istennel? Így szól-s-e: »Jézusnak adom át az akaratomat, mégpedig most mindjárt«, s teljesen az Úr oldalára áll-s-e attól a perctől kezdve? Ne hallgass a szokások, az étvágy és a szenvedélyek türelmetlen követeléseire! Ne adj lehetőséget Sátánnak, hogy így szóljon: »Nyomorult, képmutató ember vagy!« Zárd be ajtód, hogy a gonosz ne tudjon vádolni, csüggeszteni. Mondd ezt: »Hinni fogok, sőt már most is hiszem, hogy Isten a segítségem« – és azt veszed észre, hogy Istenben diadalmaskodsz. Ha állhatatosan az Úr oldalán tartod az akaratodat, és minden érzelmed Jézus akaratának irányítása alá kerül, akkor erős sziklára lelsz. Időnként ugyan szükség lesz akaratod utolsó morzsájára is, de mivel Isten fáradozik érted és formál, úgy kerülsz majd ki a műhelyéből, mint tisztességre való edény.

A hitről beszélj! Állj Isten oldalára, ne tedd lábadat az ellenség területére, s akkor az Úr lesz a segítő! Megteszi érted, ami számodra lehetetlen. Olyan leszel, mint a Libanon cédrusa. Életed nemessé válik, tetteidet pedig Istenben végzed. Olyan hatalom él majd benned, olyan komoly őszinteség és igaz odaadás, amely jól megmunkált eszközzé tesz Isten kezében.

Naponta merítened kell az igazság forrásából, hogy megértsd az Úrban való öröm és boldogság titkát. Mégsem szabad elfeledned, hogy akaratod a rugója minden tetednek. Ezt az akaratot, amely igen fontos része az ember jellemének, a bűnbeeséskor Sátán uralmának engedték át. Sátán pedig azóta is kénye-kedve szerint irányítja az ember

akaratát és az ebből következő tetteket, az ember teljes romlására és nyomorúságára. Kimondhatatlan áldozata feljogosítja Istent, hogy kormányzása elveinek megsértése nélkül így szóljon: »Add át magadat nekem, add át nekem az akaratodat! Vond ki azt Sátán uralma alól, s én majd birtokba veszem. Akkor majd jóakaratom szerint munkálom benned az akarást és a tetteket is.« Amikor Krisztus gondolkodásával ajándékoz meg, akaratod olyanná válik, mint az övé. Jellemed is átalakul. Olyan leszel, mint Krisztus jelleme. Célod-e, hogy teljesítsd Isten akaratát? Akarsz-e engedelmeskedni a Szentírásnak: »Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és kövessen engem« (Mk 8:34).

Lehetetlen Krisztust követni, ha nem mondunk nemet hajlamainknak, s nem tudjuk elhatározni, hogy Istennek engedelmeskedünk. Nem érzéseid, nem érzelmeid tesznek Isten gyermekévé, hanem az, ha teljesíted az Ő akaratát. Egy hasznos élet tárul eléd, ha akaratodat Isten akaratává teszed. Akkor férfiasan helytállhatsz majd, a jó tettek példaképeként. Támogatod, nem pedig gyengíted a kegyelem uralmát. Segítesz rendet tartani, ahelyett, hogy megvetnéd azt és viselkedésed gondatlan életre ösztönözne. Isten félelmében mondom el neked, mivé válhatsz, ha Isten oldalára helyezed akaratodat: Isten munkatársa lehetsz (1Kor 3:9). Úgy végezheted feladatodat, hogy az majd megállja helyét az ítéletben. Megpróbálsz-e? Fordulj hát vissza! Krisztus szeret téged és közbenjár érted. Add át magad most az Úrnak! Segítsd azokat, akiket örködni állított ügye oltalmazására, ahelyett, hogy csak bánatot és csüggedést okoznál nekik! (Ellen G. White, *Bizonyásgátételek*, 5. köt., 513–515. o.)

Ebből az idézetből kiderül, hogy az ember akaratára olyan, mint a gépkocsi kormánykereke. Az autóvezetőnek nem kell külön-külön irányítania minden kereket ahhoz, hogy célba érheszen (nem is tehetné). Elég csupán forgatnia a kormánykereket, hogy az autó felfüggesztésének minden alkatrésze „engedelmeskedjen”.

### **Hogyan ismerjük fel Isten akaratát?**

Az isteni akarat megismerésének gyakorlati része tűnik a legnehezebbnek. Íme, a Biblia válasza: „Kérlek azért titeket atyámfiak az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tisztelgeteteket. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változtatok el a ti elméteknak megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi

az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata” (Róm 12:1–2).

Isten akaratának megismerése nem a „meg akarom ismerni a Te akaratodat” varázsige elhangzása folytán valósul meg, és nem is eredményezi azt, hogy az ember robotként, mechanikusan engedelmessé váljon bizonyos parancsoknak. Így csak Sátán irányít némelyeket, amit a Biblia megszállott állapotnak, szörnyű, megalázó rabságnak nevez.

A mennyei vezetés elnyerése a teljes és tudatos odaszentelődési – az apostol által „élő áldozat”-nak nevezett – magatartás eredménye. Itt nem az értelem, sem a szabad döntési képesség, még nem is az akarat kerül feláldozásra, hanem az ember jut egy olyan meggyőződésre, aminek következtében önkéntesen el akarja fogadni az Isten akaratában rejlő eszményit. Istentől való függőségében nem esik csorba a szabadságán, mivel bármikor szabadon dönthet az elszakadásról. Az embernek itt a bűnbe, romlásba taszító vágyait, hajlamait, ösztöneit kell feláldoznia.

„Az Úr háromféleképpen közli velünk akaratát, hogy irányítson bennünket, és alkalmassá tegyen arra, hogy mi is irányíthassunk másokat. Hogyan tudjuk megkülönböztetni a hangját az idegen hangoktól? Honnan tudjuk, hogy nem hamis pásztor szól-e hozzánk? Isten kijelenti nekünk akaratát Igéjében, a Szentírásban. Felismerhetjük hangját gondviselése lépéseiben is – és fel is fogjuk ismerni –, ha nem különítjük el a lelkünket tőle azért, hogy a saját akaratunk szerint járunk, ha nem megszenvedtünk szívünk ösztönzéseire hallgatunk, míg az érzeink annyira össze nem zavarodnak, hogy nem ismerjük fel többé az örökkévaló dolgokat, és az ellenség hangja annyira álcázott nem lesz előttünk, hogy Isten szavának fogadjuk azt el.

Isten szavát továbbá a Szentlélek felhívásai által is hallhatjuk, aki benyomásokat kelt szívünkben, amelyek beépülnek a jellemünkbe. Ha bármiben kételyeid vannak, legelőször fordulj a Szentíráshoz. Ha igazán megkezdted a hit életét élni, ha igazán átadtad magadat az Úrnak, hogy teljesen az övé légy, akkor kezébe vesz, hogy akarata szerint alakítson, és tisztességes edényt formáljon belőled. Őszintén kívánnod is kell, hogy alakítható legyél a kezében. Kövesd Őt, bárhova vezet, akkor majd rábízod magadat, hogy munkálja benned céljait, de együtt is működsz vele: magad is félelemmel és rettegéssel műveled üdvösségedet.

Testvérem, nehézségekkel találkozol majd, mert még nem ismered tapasztalatból a Jó Pásztor hangját, s emiatt kerülsz kétségek és veszedelmek közé – bár mostanra már fel kellene ismerned az Ő szavát.” (Ellen G. White, *Bizonyságtételek*, 5. köt., 512. o.)

Isten akaratát tehát három módon ismerhetjük fel: először is a Biblia által, amely bemutatja azokat az elveket, amelyeket minden hívőnek tiszteltben kellene tartania. Továbbá pedig a gondviselés az a módszer, amely által Isten vezet bennünket, miközben vagy bezárja, vagy kitarja előttünk a lehetőségek kapuját. A harmadik módszer pedig Isten Lelkének szívünkre gyakorolt befolyása. ■

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelképásztor

**ISTEN AKARATÁNAK MEGISMERÉSE NEM A „MEG AKAROM ISMERNI A TE AKARATODAT” VARÁZSIGE ELHANGZÁSA FOLYTÁN VALÓSUL MEG. A MENNYEI VEZETÉS ELNYERÉSE A TELJES ÉS TUDATOS ODA-SZENTELŐDÉSI – AZ APOSTOL ÁLTAL „ÉLŐ ÁLDÓZAT”-NAK NEVEZETT – MAGATARTÁS EREDMÉNYE.**





# TESZ-E ISTEN MA IS CSODÁKAT?

**N**em fontos, hogy ki vagyok, és mi a nevem. Elsőéves diáklány vagyok a Jászvásári Informatikai Egyetemen. „Na és? Nem te vagy az egyedüli” – mondhatnátok. Nos, épp erről szeretnék beszélni, pontosabban arról, hogyan lettem egyetemista.

Átlagos, csendes, de nagyravágyó gyermek voltam, aki képes volt a legegyszerűbb ok miatt is mosolyogni. Mint sok más társamnak, nekem is van családom, nagy és szép család: édesanya, édesapa és négy gyermek – három lány és egy fiú. Szeretem a családomat, mert velük szép és kellemes tapasztalatokat éltem át, de... voltak kellemetlen és váratlan események is az életünkben. De tudjátok, mi a legfontosabb? Az, hogy a kellemetlen tapasztalatokból mindig Valaki igyekezett a legerősebbet kihozni számomra.

Az egyik ilyen kellemetlen tapasztalatot – amit senkinek sem kívánok – akkor éltem át, amikor édesapám börtönbe került. Nem szeretném, ha azt hinnétek az édesapámról, hogy gonosz ember, viszont mindannyian követhetünk el olyan hibát, amiért meg is kell fizetnünk, és sokszor nem is keveset. Nem térek ki édesapám szabadságvesztésének okára, mivel nincs jelentősége, és írással sem az édesapámról szól, hanem rólam, azaz főleg arról, hogy ez az időszak miként változtatta meg az életemet.

Szép tavaszi nap volt, a szívünkben azonban minden rútnak tűnt édesapánk távolléte miatt. De még ha csak ennyi lett volna! Addig édesapánk biztosította úgy, ahogy tudta a mindennapi betevőt, de ezentúl nélkülözniük kellett a támogatását. Nehéz helyzetbe kerültünk. Ennek ellenére sosem panaszkodtunk másoknak... Kedvelt szokásunkká vált, hogy esténként Isten elé tártuk imában a bánatunkat. Mi tényleg hittük, hogy bár távol van tőlünk, Isten hall bennünket, és talál megoldást a kéréseinkre. Édesanyám azt az üzenetet kapta édesapámtól, hogy meg fog bennünket látogatni egy *bácsi*, aki a fogvartartókkal és a családjaikkal foglalkozik. Az üzenet túl szépnek hangzott ahhoz, hogy igazként fogadjuk el.

Aztán mégis úgy történt, hogy húsvét körül, egy szép tavaszi reggelen a kapu előtt megjelent a *Bácsi* – ahogy mi nevezzük – önkéntesek egy csoportjának a társaságában, mosolyával, meleg szívvel és... egy tele csomag-tartóval.

Így ismerkedtünk meg. Elbeszélgettünk a múlttól, de jövőbeli terveinkről is. Tréfálkoztunk, és annyira jól éreztük magunkat, hogy távozásuk után számunkra minden csak álomnak tűnt. A *Bácsi* többek közt megkérdezte, hogy milyen álmokat dédelgetünk az életünkkel kapcsolatosan. A lánytestvérem elmondta, hogy egész-

ségügyi pályára vágyik, én pedig az informatikát választottam, mivel szeretem a matematikát. A jelenlevők közül mindenki bátorított, hogy higgyünk az álmainkban, mert teljesedni fognak. „Szép... túl szép, hogy igaz legyen!” – mondogattuk, de aztán mégis elkezdtünk hinni bennük. Végeredményben nem volt vesztenivalónk. Aztán elkezdtünk küzdeni az álmainkért, s még nagyobb igyekezettel tanultunk.

Emlékszem, abban az időszakban nálunk nem volt bekötve a villanyáram, holott 2014-et írtunk... Esténként tanultunk gyertyafénynél, mert napközben kapálni mentünk édesanyánkkal, hogy legyen, mit ennünk. De nemcsak a gyertyák, hanem a jegyeink is világítottak... Egy idő után azt gondoltuk, hogy a *Bácsi* többé nem látogat meg minket. Isten azonban továbbra is dolgozott az érdeklődésünkben, mégpedig csodálatosan. De hát mertünk-e álmodni arról, hogy nekünk is lesz villanyáramunk, hogy lámpafénynél tanulhassunk, mint az osztálytársaink, és minden nap iskolába mehessünk? Túl szépnek tűnt! Isten azonban többet adott nekünk, mint amit reméltünk.

A nővérem már líceumba járt. A várostól 20 kilométernyire laktunk, és neki a városi iskolába kellett utaznia. De a napi ingázásra nem volt elegendő pénzünk, ezért csak hetente kétszer ment be az iskolába, a többi napok leckéit elkérte az osztálytársaitól, és otthon tanult, amint már mondtam – gyertyafénynél. Még így is a legjobb tanuló egyike volt. Később bejutott az Egészségügyi Posztlíceumba, ám ekkor már bérlakásban kellett laknia, és a tanszereket is magánán kellett megvásárolnia. Szűkös anyagi helyzete miatt reggel korán egy utcai standnál árulva kereste meg a szükséges pénzt, délután pedig magánórát adott... Isten a *Bácsi* révén gondoskodott arról, hogy a nővéremnek végig az iskolai évek alatt legyen utazási bérlete, de legyen pénze lakbérre és tandíjra is, s így örömmel láthatta beteljesedni álmát: végre az egészségügyben dolgozhatott!

A *Bácsi* által Isten fényt hozott az otthonunkba és a lelkünkbe...

Sosem utaztunk a szülőfalunktól távol... Isten azonban álmnyaralásokról is gondoskodott számunkra. Üdülhettünk a spanyolországi Zaragozában, és ingyenes táborozásokon is részt vehettünk Coşnán. Aztán eljöttek az én líceumi éveim is. Azon gondolkodtam, hogy lesz-e miből? Otthon mindig bátorítottuk egymást, mondogattuk, hogy aki gondot viselt a testvérünkről, rólam is gondoskodni fog. És tényleg gondomat viselte. Mindig örömmel vártam a *Bácsi* látogatásait, de nem azért, mert vigyázott, hogy soha ne érezzünk semmiben hiányt, vagy mert bátorított, hogy váltsuk valóra az álmainkat, hanem



azért, hogy büszkén mutathassam meg neki az ellenőrzőmet, mivel csak elvétele volt egy-egy 9-esem. Eleinte azt gondoltam, hogy ezzel rá tudom venni, hogy ne hagyjon magunkra, de aztán megértettem, hogy valami egészen más ösztönzi őt arra, hogy a közelünkben maradjon. Ösztönzése fentről, Istentől származott... Hogy miért gondolom ezt? Azért, mert a *Bácsi* nem csak arról gondoskodott, hogy villanyáramunk, enivalónk és autóbusz bérletünk legyen, nem csak azzal törődött, hogy legyen elegendő tanszerünk, tűzifánk, téglánk a falazáshoz, és még sok más egyéb, hanem a saját élete által segített megtalálnunk Istent. Ez a lelki támasz, a bátorító és ösztönző tanácsok, de mindezen felül az, hogy édesapánk végre hazajöhetett, arra készítetted, hogy továbbra is bízzak álmaim valóra válásában. Befejeztem az iskolát, 9-es átlaggal érettségiztem (matematikából 9,1; román nyelv- és irodalomból 8,35; informatikából 9,55), és íme, most diáklány vagyok! Az álom valóra vált Istennek és a *Bácsinak* és mindazoknak köszönhetően, akik hittek bennünk és támogattak minket.

Eldöntöttem, hogy a vakációk idején dolgozni fogok. A diákélet nem is annyira egyszerű, sok a kiadás, ezért eldöntöttem, hogy mindent megteszek annak érdekében, hogy egyedül boldoguljak (természetesen Isten segítségével), hogy a *Bácsi* most már más, hozzám hasonló helyzetű gyermekekkel is foglalkozhasson.

Most már a második félévnél tartunk, és életem első vizsgaidőszakát sikerrel zártam. Isten jó volt hozzám, és a kiváló eredményeimnek köszönhetően ösztöndíjban részesülhettem. Iszonyúan nehéz, hogy nem találkozhatok a szerettemmel, de így is közel érezhetjük magunkat egymáshoz egy szép gondolat, egy jó és bátorító szó révén. Az évek során megtanultam, hogy igazi boldogságot jelent adni és másokat boldoggá tenni. Ti ezt nálam sokkal jobban tudjátok. Ezért aztán egy nap arra gondoltam, hogy mi lenne, ha... én is megtenném másokért azt, amit jóakaróim értem tettek? Felhívtam a *Bácsit*, mivel tudtam, hogy a mi családunk helyzetéhez hasonló sok más esettel kell foglalkoznia, és felajánlottam valamennyit keveske pénzből egy rászoruló gyermeknek. Csakhogy... visszautasította az ajánlatomat... mindaddig, míg saját keresetem nem lesz. Ígérem, megfogadom a tanácsát, és amit velem tettek az emberek, azt fogom én is tenni másokkal.

Kedveseim, miért is írtam le a gondolataimat? Ennek több oka van:

1. Nem áll szándékomban magam vagy bárkit is dicsérni. Éppen ezért nem említettem neveket. Istent sze-



rettem volna dicsőíteni azért, hogy csodálatos módon gondoskodott a családomról, segített megőriznünk a családunk egységét, átvészelni életünk nehézségeit, és támogatásának köszönhetően valóra válhatnak álmaim.

2. Szeretném dicsőíteni Istent azért, hogy vannak olyan emberei, mint a *Bácsi*, aki által segítő kezet nyújt számunkra.

3. Szeretnék hálát mondani Istennek értetek, noha nem ismertek bennünket, de az adományaitok által lehetőséget nyújtottatok nekünk arra, hogy ne kelljen kéregetnünk, sőt, a magunk során mi is segíthetünk másoknak.

4. Szeretném megköszönni, hogy segítettetek megismernünk még jobban, még szebben Istent. Valahányszor Romániában vagy Spanyolországban ellátogattunk a gyülekezetekbe, úgy éreztük, hogy szebben viselkedtek velünk, mint a saját gyermekeitekkel.

5. Szeretnék bátorítani – ugyanakkor önmagamot is ösztönözni –, hogy továbbra is adjunk, mert hiszem, hogy csak így fogunk még többet kapni... Hová töltösn Isten, ha a pohár már tele van? Ilyen az Isten akarata szerinti életmód, hiszen Ő folyamatosan ad mindenkinek.

6. Szeretném bátorítani azokat, akik hozzám hasonló helyzetben vannak – hosszú időre édesapa és anyagi támogatás nélkül, egyedül, emberileg kilátástalan helyzetben –, hogy ne csüggedjenek el. Bár most csupán keveset tudok adományozni, de a soraim által szeretném azt üzeni nekik, hogy a küzdelemben nincsenek egyedül: Isten biztosan rendel számukra is egy *Bácsit*, és miért ne, egy... *Nénit* is, aki kész a segítségükre sietni.

Elmondhatom, hogy az életem egy csoda. Egy olyan csoda, ami több ezer apró csodából áll. Azt kívánom, hogy Isten naponta tegyen csodát minden olvasónak az életében, és miért ne, részesítsen a legnagyobb csodában: családjainkkal együtt lehessünk ott mindannyian a mennyben. ■

Egy jászvásári egyetemista lány

# ELLEN WHITE LESZÁRMAZOTTAI



Henry Nichols



James Edson



William Clarence

Az alábbiakban áttekintjük James és Ellen White gyermekeinek élettörténetét. Látni fogjuk, hogy Isten mind a négy fiú – Henry, Edson, William és Herbert – életében próbákat engedett meg. Az elsőszülött fiú röviddel halála után meg is halt, a többiek átéltek ársaságot és lelki küzdelmeket, világmissziós felelősségeknek kellett eleget tenniük, de a terhekhez mérten Isten erőt adott nekik, és győzelemmel fejezték be földi életüket.

**John Herbertist** (1860. szeptember 14. – december 20.). Bár erős és jó étkű kisgyerek volt, születése után alig két hónappal fertőző orbánc támadta meg a testét. Ellen White nagyon sokat szenvedett, mivel egy hónapon át semmit sem tehetett gyermekéért. Kitartóan, könnyek között imádkozott, „de mennyei Atyánk ezt a sorsot látta jónak szeretett kisgyermekemre vonatkozóan” (*Spiritual Gifts*, 2. köt., 296. o.) – írta. Temetésén James White prédikált, és a Jeremiás könyvből idézett: „Szó hallatszott Rámában, sírás és keserves jajgatás. Rákhel siratta az ő fiait, nem akart megvigasztaltatni az ő fiai felől, mert nincsenek. Ezt mondja az Úr: Tartsd vissza szódat a sírástól és szemeidet a könnyhullatástól, mert megszűn a te cselekednednek jutalma, azt mondja az Úr, hiszen az ellenség földéből térnek vissza” (Jer 31:15–16).

**Henry Nichols** (1847–1863). Ellen White 20 éves volt, amikor Henryt szülte. A szorgalmas fiúból kiváló tenorista és ifjú vállalkozó lett. Édesapja keresztelte meg őt 16 éves korában, de még ugyanabban az évben halálos tüdőgyulladást kapott. Mivel tudatában volt néhány jellemhibájának, Istenhez könyörgött megbocsátásért és elfogadásért.

Elmondta édesanyjának, hogy sokszor túl nagy szigort érzett a szülei részéről, de végül így folytatta: „Édesanyám, nem voltál túlzottan szigorú. Most már tudom, hogy veszélyben voltam, és örülök, hogy megszólítottál. Bárcsak minden tanácsodat megfogadtam volna!” Kérte szüleit, hogy még többet imádkozzanak érte, de nem feltétlenül a gyógyulásáért, hanem azért, hogy minden pillanatban megtapasztalhassa az isteni elfogadást. Istennel megbékélve halt meg, hatalmas lelki szenvedést okozva édesapjának, kisebb testvéreinek, de főleg az édesanyjának. Halálos ágyán megígérte, hogy találkozni fognak a mennyben, majd a következő kérést intézte hozzájuk: „Szeretném, ha Battle Creekben temetnétek el a testvérem, Herbertist mellé, hogy a feltámadás reggelén majd együtt kelhessünk fel porágyainkból” (APYO 26,1).

**James Edson** (1849–1928). A felnőttkort megelőző két fiú közül ő volt az idősebb. Vezető beosztást töltött be a kiadványok-, a zenei- valamint a szombatiskolai ügyosztályok keretében. Ő gondozta az első kottás adventista énekeskönyv kiadását, amelynek megvalósításán a híres Frank Edson Belden zeneszerzővel dolgozott együtt. Mindketten zeneszerzők voltak, és szoros barátság is fűzte őket egymáshoz, továbbá unokatestvérek és sógorok is voltak – mindkettőjük édesanyja (Ellen és Sarah Harmon) és a feleségeik is testvérek voltak (Emma és Harriet McDearmon).

Bár 14 éves korában megkeresztelkedett, és 15 évesen már az Úr munkáját végezte, személyes élete és tevékenysége nem mutatott igazi megtérést. Édesanyja azonban sosem mondott le róla, mindig is imádkozott érte, tanácsokkal látta el.

„A szívem vérzik az életedért. Nem mondhatok le rólad!” (*Letter 6*, 1869) – írta egyik levelében. Edson 44 éves korában jelentős lelki ébredést élt át, előtte azonban mélysegesen elcsüggedt lelki hiányosságai miatt, és azt írta édesanyjának, hogy végleg el akarja hagyni az egyházat. Ellent szókolta a hír. Válaszlevelében leírt egy álmában látott jelenetet, amelyben Edson kis híján elvész a habok közt, mégsem vet ügyet a számára felkínált mentőkötélre. Azt is közölte fiával, hogy gyakran egész éjszakákon át gyötrődik, hogy mit ronthatott el a nevelése során, és aggódik, hogy „egy olyan fiúnak *adott* életet, aki Isten ellenségeinek a sorait fogja gyarapítani” (*Letter 123*, 1893). A levélváltás után Edson élete kezdett megváltozni. Megírta édesanyjának, hogy felhagyott kedvenc szórakozásaival. Ezek után a kezébe került egy két évvel korábban kapott levél az édesanyjától, amelyben figyelmezteti, hogy kötelessége evangelizációs és nevelő munkát végezni a déli államokban élő egykori rabszolgák között. Edson átélte az odaszentelődés tapasztalatát, és Isten karjaiba helyezte életét. A testvérének címzett levélben elmondta, hogy végre megtalálta az Üdvözítőt és az örök életet. Azonnal egy missziós hajó építésébe kezdett, amelyen személyzeti lakosztályoknak, kápolnának, könyvtárnak, nyomdának és konyhának is lennie kellett, valamint raktárhelyiségeknek, de még egy fotólaboratóriumnak is. Nagyon sokat segített neki Emma, a felesége, ő tanította a színesbőrű nőket olvasni.

A hajó legénységét az Edson által írt könyvek eladásából fizették. Kiadványait a keresztény hit ábcéjeként terjesztették. A Mississippibe torkolló Yazoo-n hajózva 50 iskolát és számos csoportot alapított. A színesbőrűek között végzett evangelizációs és nevelő munka nagymértékben a Morning Star (Hajnalcsillag) nevű hajón töltött szolgálatának az eredménye. Ezen a hajón utazott Ellen White is 1904-ben a Cumberland folyón E. A. Sutherland és P. T. Magan társaságában, megfelelő földterület után kutatva a Madison Kollégium megalapításához.

Edsont 48 éves korában szentelték lelkipásztorrá. A missziómunka iránti buzgalmában 12 könyvet írt, melyek százezres példányszámban keltek el. Például a „Múlt, jelen és jövő” (1909) című könyve éveken keresztül volt az Úr Jézus eljövételéről szóló, legnagyobb példányszámban elkelt könyv (The Ellen G. White Encyclopedia, 556. o.).

Edson 47 év boldog házasság után lett özvegy. Ezek után diapozitíveket kezdett készíteni a lelkészek evangelizációs munkáját segítő. Öt évvel

később újra megházasodott, majd 79 éves korában gyermektelenül meghalt.

A White család gyermekei közül Edson volt a legnehezebb természetű. Engedetlen fiú volt, hiányosságai voltak a szervezés és az erőforrások felhasználása terén. Édesapja 12 évvel korábban meghalt, de édesanyja megélhette a 44 éves fiú megtérését. A következő sorokat intézte fiához: „Fiam, ma kaptam meg a leveledet. Végten öröm hallani, hogy életedet átadtad az Úrnak! Szavakban ki sem tudom fejezni a boldogságomat azért, hogy teljes hittel elfogadtad Jézust! Egyáltalán nem lepődtem meg azon, hogy megtérése után azonnal találtál Istenért végezhető munkát” (*Letter 120*, 1893).

**William Clarence** (1854–1937). A White család harmadik gyermeke kiváló lelkész, adminisztrátor és szerkesztő lett. Mindig is hűséges és engedelmes fiú volt. Alig 27 éves volt, amikor meghalt az édesapja, James White, és attól kezdve ő lett Ellen legközelebbi támasza. Elkísérte utazásaira, szószólója volt, és a kiadói munkát igazgatta. 29 évesen lett a Hetednapos Adventista Egyház felszentelt lelkésze, és beválasztották a Generál Konferencia Végrehajtó Bizottságába, amelynek 50 éven át a tagja volt.

A Generál Konferencia 1888-as ülészakán O. A. Olsent választották elnöknek, de mivel Olsent éppen Európában tartózkodott, és még hat hónapra volt szüksége ahhoz, hogy befejezze skandináviai szolgálatát, a végrehajtó bizottság ideiglenes elnököt nevezett ki William személyében.

William és felesége, Mary, valamint két lányuk 1885-ben elkísérték Ellen White-ot Európába. Ez volt Ellen első óceánon túli utazása. Az öreg kontinensre M. B. Czechowski, egy volt katolikus pap hozta el még 1864-ben a hármas angyali üzenetet, és többek között Romániába, Pitești városába is eljutott. Tíz évvel később követte őt J. N. Andrews, az egyház Amerikán kívüli területre küldött első misszionáriusa. Andrews alapította meg a svájci Baselben az advent mű központját. Ellen White és William családja 1885 és 1887 között Európában végzett szolgálatot. Hőn várt jelenlétük nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a mű új misszióterületekre is eljusson – Angliába, Svájcba, Dániába, Svédországba, Norvégiába, Olaszországba, Franciaországba és Németországba. William White a Pacific Press és a Review and Herald Kiadónál szerzett tapasztalatait felhasználva támogatta az európai kiadóhivatalt. Mivel azonban Svájcban két telet töltöttek egy gyengén fűtött házban, Mary

ÉN ÉS AZ ÉN  
HÁZAM  
CRISTIAN  
TRENCHEA



White súlyosan megbetegedett, és 33 évesen életét veszítette. William özvegyen maradt 8 és 4 éves kislányával.

Ellen White a Generál Konferencia felkérésére 9 évet dolgozott Ausztráliában, ahol mindössze 729 adventista személy élt, és csupán egyetlen intézmény, egy szerény Melbourne-i kiadóhivatal működött. Ellen itt élte át „élete legnagyobb szenvedéseit”, amikor maláriát és reumás ízületi gyulladást kapott. Ennek ellenére így vallott 11 hónapnyi szenvedéséről: „Ez volt életem egyben legboldogabb időszaka is, amiért hálás vagyok, mivel most még közelebről ismerhettem meg Uram és Megváltóm együttérzését és szerető vizsgálását” (*Manuscript 75*, 1893).

Az 1891–1900-as időszak alatt William végig édesanyja mellett volt, és sokat segített az ausztráliai adminisztratív és missziós munkákban. Megszervezte az Ausztrál Uniót, és ő irányította az Avondale-i Kollégiumot, a Bible Echo Kiadóhivatalt, a szanatóriumokat és az egészséges ételek gyártását. Tasmaniában megismerkedett egy May nevű ifjú hívő hölgygel, akivel később házasságot kötött. Az esküvői istentiszteleten maga Ellen White kért rájuk imában áldást.

Miután William visszaköltözött az Egyesült Államokba, Kaliforniában, az Elmhaven melletti St. Helenán telepedett le, ahol életének utolsó 15 évét Ellen White is töltötte. William gondoskodott 73 éves édesanyjáról, rendezte iratait, és levelezést folytatott A. G. Daniells-szel, a Generál Konferencia leendő elnökével, aki 21 éven át töltötte be ezt a tisztséget.

Ezek mellett William koordinálta az Ellen White által írt könyvek kiadását. Édesanyjával és irodalmi tanácsosokkal együttműködve végezte el *A nagy küzdelem* című könyv átdolgozását. Az volt a felfogása az ihletésről, hogy Isten nem szavakat, hanem gondolatokat ad ihletés által. Így hitte Ellen White és a Generál Konferencia vezetősége is (*Szemelvények*, 3. köt., 96. o.). Ennek értelmében tehát a könyvei tökéletesíthetők. Mivel az 1888-as kiadás nyomdai matricái már elkoptak, és az 1911-es kiadáshoz újakat kellett készíteni, Ellen White úgy döntött, hogy bizonyos változtatásokat, javításokat eszközöl a könyvén: új illusztrációkat iktat be, kihagy néhány bekezdést, amelyek sértőnek tűnhetnek más egyházakhoz tartozó olvasói számára, kicserél néhány, a történelemkönyvekből átvett szakaszt, és megjelöli a forrásanyagokat.

Édesanyja halála után William gondozta Ellen könyveinek kiadásait és fordításait. Ezenkívül az

1920–1933-as időszakban William tíz értékes, az Ellen White műveiből szerkesztett válogatásokat publikált, mint például: *A könyvevangélisták munkája*; *A keresztyén nevelés alapelvei*; *Egészségügyi tanácsok*; *Bizonyágtételek a prédikátoroknak*; *Az evangélium szolgálói*; *Üzenet az ifjúságnak*.

William 83 éves korában hunyt el. Három lánya és négy fia volt. Míg édesapja egyetlen unokáját sem ismerhette, édesanyjának megadatott látni mind a 7 unokáját. James és Ellen White-nak 19 dédunokája és 55 ükunokája volt.

Az 1913-ban született Francis nevű unokán kívül mindannyian ismerhették Ellent, szolgálhattak és szép emlékeket szerezhettek együtt. Számos közös tevékenységről számoltak be, mint például: szombatkezdési és -zárási áhítatok, történetek, szabadtéri étkezések, játékok, heti egy alkalommal párnaháború, a ház virágokkal való feldíszítése szombatra, közös sátorozás az ausztráliai tartózkodás alatt.

William gyermekei: Ella May (1882–1977), Mabel Eunice (1886–1981), James Henry (1896–1954), Herbertist Clarence (1896–1962), Evelyn Grace (1900–1995), Arthur Lacey (1907–1991), Francis Edward (1913–1992).

Ellen White lányunokái hosszabb életűek voltak a fiú unokáknál. Ella és Mabel megérték a 95 évet, és az 1900-ban született Evelyn is a kortársunk volt egészen 1995-ig, s így számos részletet hagyott ránk Istent, Bibliát és embereket szerető nagymamájáról.

Ellen White egyik ükunokája, Justin Torossian 1986-ban született, és jelenleg lelkipásztorként szolgál Kaliforniában. Nem szokott kérkedni az eredetével. Amikor egy interjúban az elődeiről kérdezték, az ifjú egy ihletett szöveggel válaszolt: „Krisztus nem látott semmi érdemet a származásában. Azt tanította, hogy a lelki kapcsolat felülírja a vérségi kapcsolatot” (*Krisztus példázatai*, 268. o.). Majd hozzátette: „Nagy megtiszteltetés James és Ellen White vérszerinti utódjának lenni, de még hálásabb vagyok azért, hogy lelkileg kötődöm hozzájuk. Ám ebben az előjogban mindannyian részesülhetünk, függetlenül attól, hogy milyen családban születtünk. Amikor majd a mennybe jutok, miután találkozom Jézussal és az őrzőangyalommal, sietek majd találkozni James tatával és Ellen mamával is” (<https://www.adventistreview.org/church-news/story3321-candid-thoughts-from-ellen-white's-great-great-grandson>). ■

Cristian Trenchea, lelkipásztor, Moldvai Egyházterület



# DÁNIEL APOKALIPTIKUS ÍRÁSAINAK HERMENEUTIKAI ÉS ÉRTELMEZÉSI ELVEI: A STRUKTURALIZMUS (I)

**A** kinyilatkoztatás irodalmi módszere mellett az irodalmi makróstruktúra egy újabb hermeneutikai „kulcsot” jelent Dániel apokaliptikus üzenetének megértésében. Üzenet alatt itt elsősorban a kommunikáció általános dimenzióját értjük, amelyet a profetikus diskurzusok összessége közvetíteni kíván. Ennek értelmében az üzenet az apokaliptikus leírás végső szerkezetéből következethető, és tágabb rálátást nyújt a könyv teológiájára. Emellett azonban létezik egy mikrodimenzió is, az üzenet megfejtésének mikrodimenziója, mely minden egyes leírás külön elemzéséből áll. Habár ez a fajta elemzés szintén hozzájárul a könyv globális üzenetének megértéséhez, az alábbiakban arra az üzenetre összpontosítunk, amelyet az irodalmi makróstruktúra elemzése eredményez.

## Dániel apokaliptikus jóvöndölésének makróstruktúrája

Dániel apokalipszise tíz profetikus diskurzusból áll. A könyv egy bevezető fejezettel kezdődik, amelyben megismerjük a főbb szereplőket: Dánielt (Baltazár), Ananiást (Sidrák), Misáelt (Misélt) és Azariást (Abednegó – Dán 1:1–21). A második diskurzus leírja Nabukodonozor álmát az aranyból, ezüsből, rézből, vasból és cserépből álló szoborról (2:1–49). A harmadik diskurzus bemutatja a három ifjú – Ananiás, Misáel és Azariás – tapasztalatát a tüzes kemencében (3:1–30). A negyedik középpontjában Nabukodonozor áll, valamint Nabukodonozor álma a hatalmas fáról, amely végül kivágatik (4:1–37). Az ötödik szakasz központi szereplője Belszár és a falon megjelenő titokzatos írás (5:1–31). A hatodik bemutatja Dániel tapasztalatát az oroszlánok vermében (6:1–28). A hetedik leírja a próféta látomását a négy fenevadról: oroszlán, medve, párduc és rettenetes fenevad (7:1–28). A nyolcadik szakasz bemutatja Dániel egy újabb, különböző lényekkel kapcsolatos látomását: kos, kecskebak és kis szarv (8:1–27). A kilencedik diskurzus a hetven hétre vonatkozó profetikus kronológiai időszakot mutatja be (9:1–27). A tizedik pedig egy isteni lényvel kapcsolatos prófétai látomást tár

előnk. A látomást Gábrriel angyal részletes kijelentései követik azokra a konfliktusokra vonatkozóan, amelyeken át kell mennie Isten népének a történelem során (10:1–12:11).

A tíz diskurzus alapos elemzéséből kiderül, hogy nem kronológiai sorrendet követve lett megszerkesztve. Míg az első négy Nabukodonozor király idejében zajlik, hirtelen áttér a Babilon Belszár idejében bekövetkezett bukásának körülményeit leíró eseményekre. Ezzel nem csak teljesen figyelmen kívül hagyja a többi káldeus királyt,<sup>1</sup> hanem magát Belszárt is, aki valójában apjával, Nabú-naid királlyal közösen osztozott a trónon. Ráadásul miközben a hatodik diskurzus természetes módon zajló eseményeket mutat be a médo-perzsa uralom idejéből, a nyolcadik és kilencedik – megtörve a kronológiai sorrendet – bevon néhány eseményt Belszár uralkodásának első és harmadik évéből. Az utolsó diskurzusok az eseményeket újból visszahelyezik a médo-perzsa időszakra. A kronológiai folytonosság hiánya arra enged következtetni, hogy a szakaszok szerkezete a könyv végső formájában a kronológiai sorrendtől eltérő kritériumot követ.<sup>2</sup>

Egy másik, sokak számára érdekesnek tűnő lehetőség, a diskurzusok csoportosítása tartalmuk alapján. Ilyen értelemben javasolták a könyv két részre osztását: történelmi (1–6. fejezetek) és profetikus részre (7–12. fejezetek).<sup>3</sup> Bár ez a megközelítés széles körben elfogadott, legalább két oknál fogva mégis kevésbé hiteles. Az első ok a „profetikus”, illetve „történelmi” kategóriák meglehetősen erőltetett voltára enged következtetni, mivel mindkét szakaszban megtalálható egymás mellett a két elem. Például, a történelmi rész rendszerint tartalmaz profetikus elemeket is. Miközben a második és negyedik diskurzus profetikus kijelentéseket tartalmaz a távoli és közeli jövőre vonatkozóan, az ötödik szakasz jelképesen Babilon elkerülhetetlen bukását hirdeti.

## AZ ÜZENET MEGFEJTÉSE DANIEL OLARIU



AZ ELFOGADÁS RÉVÉN  
AZ ILLETŐ ISTENNEL  
EGYÜTT VESZ RÉSZT  
A TÖRTÉNETBEN, ELUTASÍTÁS ÁLTAL PEDIG  
AZ EGYÉN CSUPÁN  
EGY „VÁZ” MARAD,  
AKI ELLENSZEGÜLŐKÉNT JÁRUL HOZZÁ  
A MENNYEI TERV  
MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ.



**A KRONOLÓGIAI FOLYTONOSSÁG HIÁNYA ARRA ENGED KÖVETKEZTETNI, HOGY A SZAKASZOK SZERKEZETE A KÖNYV VÉGSŐ FORMÁJÁBAN A KRONOLÓGIAI SORRENDTŐL ELTÉRŐ KRITÉRIUMOT KÖVET.**

A második ok éppen a könyv kétnyelvű jellege. Dániel apokalipszisének egyik sajátossága az, hogy két nyelven íródott: arámul és héberül.<sup>4</sup> Az arám nyelvű szakasz a 2–7. fejezeteket öleli fel, a héber nyelvű pedig az 1. és a 8–12. fejezeteket.<sup>5</sup> Következésképpen a szerkezetre vonatkozó egyetlen változtatásnak sem lenne szabad önkényesen utalnia külön az arám és külön a héber nyelvű profetikus diskurzusokra.

Ezek a megfigyelések vezettek tanulmányom azon feltételezéséhez, hogy Dániel apokaliptikus írásainak makróstruktúrája csak abban az esetben lehet egy természetes folyamat eredménye, ha tiszteletben tartja a könyv kétnyelvűségét. Ebben a megvilágításban az egyik nyelvről a másikra való áttérések egymást kiegészítő irodalmi egységeket jelölnek. Ez a feltételezés nem csupán a diskurzusok jobb csoportosítását segíti elő, hanem fontos következtetésekre is vezet az apokaliptikus irodalom szerepére vonatkozóan. Az alábbiakban érvekkel támasztjuk alá azt, hogy Dániel könyve két nagyobb szakaszt tartalmaz (Dán 2–7 és 8–12), és hogy a bevezető szöveg mindkettőre vonatkozik (Dán 1:21).

### Az arám nyelvű szakasz irodalmi struktúrája (Dán 2–7)

Ezek a fejezetek a könyv első fontosabb szakaszát képezik, és kizárólag arám nyelven íródtak. Már egyszerű olvasásra is felfedezhetők a fejezetek közötti kapcsolatok. Ezek a kapcsolati rendszerek a diskurzusok egyfajta körkörös szerkezetére utalnak (lásd az alábbi ábrát). A kapcsolati logikán alapuló irodalmi módszer a *chiazmus*.<sup>6</sup> Ez a módszer párhuzamba állítja azokat a diskurzusokat, amelyek közös témákat dolgoznak fel, de az azonos kifejezéseket is.<sup>7</sup> Következésképpen a könyv arám nyelvű szakasza az alábbi módon tagolható:

- A. 2:1-49 | Nabukodonozor álma: a négy királyság
- B. 3:1-30 | Dániel három barátjának esete a tüzes kemencében
- C. 4:1-37 | A nagy fa
- C'. 5:1-31 | Belszár lakomája
- B'. 6:1-28 | Dániel az oroszlánok vermében
- A'. 7:1-28 | Dániel álma: a négy birodalom

Az alábbi megfigyelések hangsúlyozzák e struktúrák fontosságát Dániel apokaliptikus írásainak megértésében:

(1) Az irodalmi módszer a héber párhuzamoságban gyökerezik, amelynek sajátossága, hogy a szavakat, kifejezéseket és gondolatokat párhuzamba állítja egymással. A leggyakoribb, hogy az egymáshoz kapcsolódó fogalmak szinonimás kapcsolatokat (párhuzamos szinonimákat), kontrasztot (antitetikus paralelizmust) és komplemen-

tarizmust (szintetikus paralelizmust) alkotnak. A Dán 2–7. fejezeteiből álló szakasz három, körkörös alakban elhelyezett diskurzuspárt alkot: A//A'; B//B'; C//C'. Sőt, mi több, minden egyes páramutat egyre a három kapcsolati típus közül. Az A és A' (a 2. illetve a 7. diskurzusban) kiegészíti egymást, és mindkét leírás egymástól eltérő módon vetíti előre a jövődöbéli nagy birodalmakat. A B és B' (3. és 6.) szinonimás kapcsolatot alkot, és hangsúlyozza Dániel, valamint a három ifjú hűségét az ellenséges körülmények között. A C és C' (4. és 5. diskurzus) szembeállítja a megtérést Nabukodonozor és Belszár király Istent figyelmen kívül hagyó magatartásával.

(2) Ezeknek a kapcsolatrendszernek irodalmi szempontból többszörös hatásuk van. Elsősorban a gondolatok ellentétbe, illetve párhuzamba állításával hozzájárulnak a szöveg megértéséhez, másodsorban pedig elősegítik a gondolatok elmélyítését. Ennek fontos mechanizmusa az ismétlés, mely révén az író a korábbiak mellé új elemeket is bevon, s ezzel tovább viszi a gondolatot, és erősíti a diskurzus üzenetét. Harmadsorban a módszerhez esztétikai és pragmatikus szempontok is társulnak. Pragmatikus szempontból ezek a kapcsolatok elősegítik a tartalom gyors megértését, továbbá elősegítik az információk pontos elsajátítását és azok pontos továbbadását is, esztétikai szempontból pedig belső összhangot kölcsönöznek a szövegnek. Ez az összhang szinkron-hermeneutikai szövegösszefüggést generál, melyben az adott diskurzus jelentősége csak egy párhuzamos szakasz szövegösszefüggésében érthető meg teljes mértékben.

(3) Az arám nyelvű szakasz szerkezete új horizontokat nyit meg az apokaliptikus irodalom megértésében. Erre következtethetünk a chiazmikus struktúra működéséből, vagyis azon elvekből, amelyek alapján a legfontosabb elemek a szerkezet középpontjába lettek helyezve. Az arám nyelvű szakasz központi diskurzusai a C illetve C', amelyek két lehetőséget kínálnak: Isten történelmi terveinek az elfogadását vagy elutasítását (Nabukodonozor vs. Belszár). Az elfogadás révén az illető Istennel együtt vesz részt a történetben, elutasítás által pedig az egyén csupán egy „váz” marad, aki ellenszegülésként járul hozzá a mennyei terv megvalósításához, ám amint a terv megvalósul, Isten eltávolítja ezt a „vázat”. Tehát a C és C'

diskurzusok közti kapcsolatban a történelem egy kiegészítő filozófiája fogalmazódik meg. Mindemellett, hogy Isten irányítja a történelem menetét örök országa megalapítása érdekében, felkínálja annak lehetőségét is, hogy magas beosztású vagy akár egyszerű emberek is megismerhessék jövőre vonatkozó terveit. Az ilyen ismeret felelősséggel jár. Felkínálja a részvétel vagy az ellenszégülés választásának a lehetőségét. Ennek hangsúlyossága derül ki abból, hogy Nabukodonozor és Belsazar válaszai a chiazmikus szerkezet középpontjába lettek helyezve.

Az előbbi megfigyelés további, az apokaliptikus irodalom megértésének hasonlóan fontos szerepe az, hogy a történelmi folyamatokat bemutató diskurzusokat a chiazmikus szerkezet perifériájára helyezi. Ezzel szembe helyezi az apokaliptikus irodalom modern előítéleteit a bibliai irodalmi felfogásokkal. Ahelyett, hogy túlzott érdeklődést tanúsítana a jövő iránt – ahogy sokan állítják, miszerint Dániel apokaliptikus írásainak

lényegében ez a célja –, a Biblia írói a jelen fontosságát hangsúlyozzák, és részletesen kitérnek arra, hogy milyen választási lehetőségek állnak minden egyes személy rendelkezésére. Ezek az információk közvetlen felhívásként jutnak el az olvasóhoz, miközben végig követik a szerkezet középpontjába helyezett két király sorsát. Emellett fel van kínálva számára az, hogy vagy részt vesz, tevékeny szerepet vállal Isten terveiben, vagy az ellenálló szerepére szánja el magát. Következésképpen az arám nyelvű szakasz központi üzenete egy pragmatikus üzenet, ami az egyén felelősségére helyezi a hangsúlyt, és semmiképp sem az apokaliptikus spekulációkra.

Egy következő számban majd kitérünk arra, hogy az arám nyelvű szakasz párhuzamos diskurzusai miként járulnak hozzá Dániel apokaliptikus üzenetének tisztázásához és elmélyítéséhez. ■

---

Daniel Olariu, lelkipásztor, a héber nyelv és az Ószövetség tanára, Adventus Egyetem

**MINDAMELLETT,  
HOGY ISTEN IRÁNYÍTTA A TÖRTÉNELEM MENÉTÉT  
ÖRÖK ORSZÁGA  
MEGALAPÍTÁSA  
ÉRDEKÉBEN, FELKÍNÁLJA ANNAK LEHETŐSÉGÉT IS, HOGY  
MAGAS BEOSZTÁSÚ  
VAGY AKÁR EGY-  
SZERŰ EMBEREK IS  
MEGISMERHESSÉK  
JÖVŐRE VONATKOZÓ TERVEIT.**

1. A Biblia történelmi leírásaiban (lásd: Jer 52:31–34) még legalább egy király neve is feltűnik: Evil-Merodák (Kr. e. 562–560), aki Nabukodonozort fiaként követte a trónon. A nem bibliai eredetű forrásanyagok Amel-Marduk (Marduk fia) néven említik.

2. A 967. papirusztekercs mutatja be az első kísérletet arra vonatkozóan, hogy Dániel könyvét megpróbálták kronológiai sorrendbe állítani. Az 1931-ben, az egyiptomi Ephrodipolis-ban felfedezett kézirat többek között más bibliai szövegeket is tartalmaz Dániel próféta görög nyelvű (Septuaginta) változata mellett. A könyv első négy fejezete Nabukodonozor uralkodásának fontosabb dátumait tartalmazza, majd következik a 7., a 8. és az 5. fejezet, amely Belsazar uralkodásának idejére van datálva. Ezt követik a 6., majd a 9–12. fejezetek, amelyeket médo-perzsa királyok ideje fényjelez (Méd Dáriusz, Perzsa Círus). A 7. és 8. fejezetnek az 5. fejezet elé történő áthelyezésével a kézirat szerkesztője (vagy fordítója) elérte a kívánt kronológiai sorrendet, csakhogy ezzel megtört a 2–7 fejezetek arám nyelvű lingvisztikai folytonossága.

3. A szakirodalomban ez a többségi vélemény. Lásd: Richard Taylor *Interpreting Apocalyptic Literature: An Exegetical Handbook*, Handbooks for Old Testament Exegesis, ed. David M. Howard (Grand Rapids, MI: Kregel, 2016), 42; André LaCocque, *The Book of Daniel*, 2nd ed. (Eugene, OR: Cascade Books, 2018), 31–32; Carol A. Newsom (with Brennan W. Breed), *Daniel: A Commentary*, The Old Testament Library (Louisville, KY: John Knox, 2014), 1–2; stb.

4. A könyv kétnyelvűségére vonatkozóan már kezdetektől vita tárgyát képezte, hogy vajon Dániel apokaliptikus írásai nem íródtak-e teljes egészében vagy héber vagy arám nyelven. Végül két fontosabb vélemény kristályosodott ki. Egyesek egy arám nyelvű eredeti szöveget tartanak hitelesnek, amelynek bizonyos szakaszai (1,8–12. fejezetek) le lettek fordítva héber

nyelvre is. Lásd: Robert H. Charles, *The Book of Daniel*, The Century Bible (Edinburgh: Jack, 1921), xix–xxvi; H. L. Ginsberg, *Studies in Daniel*, Texts and Studies of the Jewish Theological Seminary of America 14 (New York: Jewish Theological Seminary, 1948), 41–61; Luis F. Hartman and Alexander A. Di Lella, *The Book of Daniel*, Anchor Bible 23 (Garden City: Doubleday, 1978), 14–15. Mások viszont ennek épp az ellenkezőjét állítják, éspedig, hogy az eredeti szöveg héber nyelven íródott, és bizonyos fejezeteit (2–7) később arám nyelvre is lefordították. Lásd: A. F. von Gall, *Die Einheitlichkeit des Buches Daniel* (Giessen: Ricker, 1895), 122; Anthony A. Bevan, *A Short Commentary on the Book of Daniel* (Cambridge: Cambridge University Press, 1892), 27.

5. Az egyik leginkább valószínűsíthető magyarázat arra vonatkozóan, hogy Dániel könyvével kapcsolatosan nem készült *targum*, épp a könyv kétnyelvűségének köszönhető. Mivel a szöveg jelentősebb részét arám nyelven írták, a targumok készítői nem találták fontosnak lefordítani a többi fejezetet is arám nyelvre. Olariu Daniel, „When Hannah Meets Rome: The Influence of the Aramaic Daniel on the Song of Hannah in Targums to the Prophets,” *Symposium: Perspectives on the Human Being and Society*, ed. Brăduşa Covaci et al., Comunicări științifice 3 (Cernica: ITA, 2017), 44–62.

6. Az első rendszeres tanulmány az arám szakasz chiazmikus szerkezetéről: A. Lenglet, „La Structure Littéraire De Daniel 2-7,” *Biblica* 53 (1972): 169–190.

7. A módszer „fordított koreszpondencia” néven ismert, és „minden esetben a Szentírás legünnepélyesebb és legfontosabb szakaszaira tér ki” (Ethelbert W. Bullinger, *Figures of Speech Used in the Bible* (Grand Rapids, MI: Baker, 1968), 374–393 [374]). Tanulmányában fontos különbséget tesz a *fordított szóismétlés* mint irodalmi módszer, az *antimetabole* (a kifejezések felcserélése) és a *chiasmus* (a témák fordított sorrendbeli ismétlése) között (uo. 356. o.).



# A RÉGÉSZET ÉS A BIBLIA

## Egy olajfa története

Az Olajfák-hegyén, Jeruzsálemben, a ferencesek által gondozott szép és rendezett kertben a virágágások között találunk nyolc nagyon öreg olajfát, amelyeket az „olajfák veteránjai”-nak nevezhetünk. Mondhatnánk, hogy matuzsálemi kort megélt növényekről van szó, hiszen nyolc méteres átmérőjük is azt jelzi, hogy több ezer éve dacolnak a szárazsággal és egyéb szélsőséges természeti erővel. Ezeknek a fáknak nincsenek évvírúri, mivel állandó növekedésben vannak.

*Josephus Flavius* zsidó történetíró beszámolója alapján tudjuk, hogy a római hadsereg Kr. u. 70-ben, a háború alkalmával Jeruzsálem környékén minden fát kivágott. Így ezek az olajfák minden bizonnyal áldozatul estek a rómaiak elszántságának. Öregedő fákat pedig úgy vágta ki, hogy egyszerre elfűrészelték a föld feletti részüket, azonban gyökérzetükből új hajtás növekedhetett, amely sokkal gyorsabban fejlődött, mintha csemetéről ültették volna.



A legvaskosabb fa különleges nyomokat hordoz magán, amelyeket most közelebbről megvizsgálunk. A föld felett mintegy arasznyi távolságra a fa törzsén forradásos sérülés nyomait fedezhetjük fel. Ez azt jelenti, hogy ezt a fát valamikor kivágták, és a tuskóját a gyökereivel együtt a földben hagyták, ami idővel kisarjadt és új törzset növesztett.

A szakemberek egyetértenek abban, hogy ez a legidősebb fa már Jézus korában is létezett, amelyet a rómaiak ugyan kivágtak, de a törzsökéből új fa növekedett.

Az újonnan telepített olajfák nyolc-tíz éven belül meghozták az első termésüket. Izraelben és környékén még ma is gyakran előfordul, hogy a fák gyökereit a földben hagyják, hogy újra kihajthasson a növény. A régi és terjedelmes gyökök pedig gyorsabb növekedést biztosítanak az új törzsnek, mivel bőséges táplálékot szolgáltatnak a talaj mélyéről.

Az evangéliumi jelenetekben azt olvassuk, hogy az Olajfák-hegyénél Krisztus vért verejtékezve imádkozott. Valószínű tehát, hogy ez az öreg olajfa Jézus korában már gyümölcsöt adott a Mesternek és a tanítványainak. A többi hét fa feltehetőleg némileg fiatalabb lehet, azonban ezek is pátriárkai korúnak számítanak.

A szóban forgó olajfák túléltek minden háborút, katasztrófát és szélsőséges időjárást, így néma tanúként továbbra is hirdetik számunkra, hogy Jézus kétezer évvel ezelőtt Jeruzsálemben életét adta az övéért.

## Tényleg megtalálták a szövetség ládáját?

*Ron Wyatt* amerikai amatőr régész néhány évtizeddel ezelőtti felfedezésének híre bejárta a világsajtót. *Wyatt* tanúsága szerint a Golgota Szikla környékén végzett ásások alkalmával felfedezte annak a földalatti barlangnak a bejáratát, amelyben – feltételezése szerint – Jeremiás próféta elrejtette a Salamoni templom használati- és dísz tárgyait, továbbá a szövetség ládáját.

A média hírben az áll, hogy *Ron Wyatt* a földalatti barlangban olyan eszközökre talált rá, amelyek minden bizonnyal az első templom kegytárgyai közé tartoztak, mint az arany tömjénoltár, a szent kenyerek asztala és egy hétágú menóra. A régész állítása szerint a pusztában felállított szent sátor maradványait is fellelte. A legnagyobb figyel-



met azonban – minden bizonnyal – a szövetség ládája, vagy más néven a frigyláda<sup>1</sup> váltotta ki az érdeklődők körében.

A régész elmondása alapján a szövetség ládáját egy olyan kőtartóban helyezték el, amelynek a fedele megrepedt az évszázadok alatt. A munkálatok igen lassan haladtak, amikor azt fedezték fel, hogy több olyan repedés található a barlangban és közvetlen környékén, ami nem a talaj természetes eróziójára vezethető vissza. A szakemberek olyan tudósok segítségét vették igénybe, akik egyértelműen azt állították, hogy egy nagyon régi földrengés általi nyomokra leltek az ásatások során. A földrengés által okozott repedések a sziklás talajban félremagyarázhatatlanul láthatóvá váltak, vízszintes nyomait fedezték fel, de a fő irány függőleges irányú volt.

A régész állítása szerint a szövetség ládáját megközelítőleg hatszáz évvel Jézus kereszthalála előtt helyezték el a barlangba. A történet érdekessége pedig az, hogy a keresztre feszítés helye alatt található az előbb említett barlang, hat méterre az akkori föld felszíne alatt.

Az igazi érdekesség azonban most jön! Ugyanis a régészcsapat a barlang függőleges repedésén egy furcsa anyagot fedezett fel, amely a szövetség ládájára is rákerült. A régészek tüzetesen megvizsgálták az „idegen” anyagnak az elhelyezkedését, és a frigyládán cseppszerű megjelenési formát fedeztek fel.

Ron Wyatt régész elmélete tehát a következő: Jézus Krisztus kereszthalála pontosan a frigyládát tartalmazó barlang felett következett be. Amikor a keresztre feszítés megtörtént, a haldoklóból több liter vér folyt ki a földre. A halál pillanatában egy erős földrengés rázta meg a környéket, amely egy jól látható repedést okozott sziklában. „Abban a pillanatban, amikor Krisztus meghalt, a papok a templomban a kárpit előtt szolgáltak, amely elválasztotta a szentélyt a Szentek szentjétől. A föld hirtelen megremegett alattuk, és a templom kárpitját, a vastag díszes függönyt, amelyet évenként megújítottak, a tetejétől az aljáig kettéhasította ugyanaz a vértelen kéz, amely Belszár palotájában felírta a falra az ítélet szavait.”

A Biblia is beszél egy olyan földrengésről, amelyben a sziklák meghasadtak:

„És íme a templom kárpitja felülről az aljáig kettéhasadt, a föld megrendült, és a sziklák meghasadtak.”

A régész állítása szerint ez a vér – esetleg valamilyen víz segítségével – akár le is juthatott a hat méterrel lejjebb található földalatti barlangba, ahol a szövetség ládája volt elrejtve, és néhány

csepp a mai napig látható a szarkofágszerű kőtartó fedelén.

Ron Wyatt valószínűleg a vízre vonatkozó elméletét is a Szentírásból merítette, hiszen ezt olvashatjuk a Jézus halálát követő események kapcsán:

„...hanem az egyik katona lándzsával átszúrta az oldalát, amelyből azonnal vér és víz jött ki.”

A felfedező régész meg van győződve arról, hogy a földrengés segítségével jutott be a víz és vér elegye a repedésen keresztül a barlangba, ahol a frigyláda tetejére néhány csepp ráhullott.

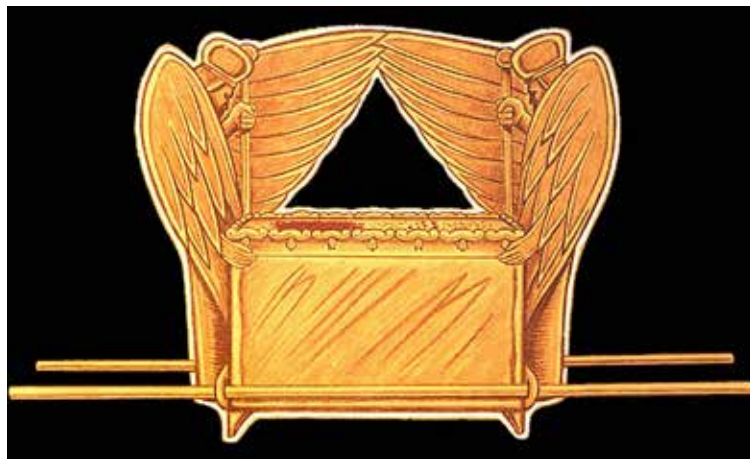
A felfedezés még nem fejeződött be, mivel a régész egy nagyon híres izraeli laboratóriummal vizsgáltatta meg az ősi vért. S ennek eredményei – minden bizonnyal – még igen sok érdekességet tartogatnak a kutatók számára. A régészet igazolja a Bibliát, viszont a Biblia is igazolja a régészetet. ■

Prof. Dr. Tokics Imre, lelkipásztor, tanszékvezető egyetemi tanár, Adventista Teológiai Főiskola, Pécel

**TÖRTÉNELMI  
BIZONYÍTÉKOK  
NYOMÁBAN  
TOKICS IMRE**



1. „Istennek a frigyládája szent szekrény volt, melyet a Tízparancsolat elhelyezésére készítettek, s ez a Törvény magát az Istent képviselte. Ezt a frigyládát Izrael dicsőségének és erejének tekintették. Isten jelenlétének jele nyugodott rajta éjjel és nappal. A papok, akik szolgáltak előtte, teljesen a szent szolgálatra szentelték magukat.” Ellen G. White: *A Megváltás története*. Advent Kiadó, Budapest, 2000. 135. o.
2. Az erózió jelentése szűkebb értelemben a csapadékvíz, tágabb értelemben a víz és a jég, általános értelemben pedig minden felszíni erő felszintet pusztító munkája.
3. Ellen G. White: *A megváltás története*. Advent Kiadó, Budapest, 2000. 157–168. o.
4. Máté 27:51
5. János 19:34.



# A SZENTLÉLEKRŐL SZÓLÓ BIBLIAI TANTÉTEL (III)

## Meggyőzhető-e az adventista unitáriusok a trinitárius tan igazságáról?

Előző írásomban bemutattuk a „személyi” státusz öt lényegi meghatározó tulajdonságát, és megállapítottuk, hogy ezeket a Szentlélekre vonatkozóan alkalmazták a Szentírás ihletett írói. Reményeink szerint az olvasók megértették minden egyes tulajdonság rövid leírásából, hogy ezek alapvetően csak egy olyan lényre alkalmazandók, Akit a Szentírás „személyi” státusszal illet, és Aki nem közönséges „személy”, hanem tudatában van isteni voltának. Az említett tulajdonságokat a Szentírás azon igeszakaszai alapján azonosítottuk, amelyekben a Szentlélek önmagát a Szentírás Kinyilatkoztatójának és Ihletőjének nevezi.

Jelen írás azokkal a bibliai érvekkel foglalkozik, amelyek a Szentírás félremagyarázásának különösen összetett kérdéskörét igazolják, mely félremagyarázások következtében a Szentlélekre vonatkozóan különféle, a Biblia által egyáltalán nem alátámasztott tanok jelennek meg. A Szentlélekkel kapcsolatos nem biblikus tanítások erkölcsi, személyes és vallási következményeit, behatásait a Szentírás nyújtotta adatok alapján kell nagyon alapos elemzés révén azonosítanunk. Írásomnak épp ez a célja.

### A Szentlélek két alapvető szerepe

A Szentírás a *paraklētōs* kifejezéssel határozza meg a Szentlélek szerepét, hivatását, felelősségét a megváltási tervben. Felelősségei közül kettő nagyon fontos:

#### 1. A Szentlélek a Szentírás értelmezője és magyarázója

Egyszerűen lehetetlen figyelmen kívül hagyni azt, ahogyan János evangéliumának „búcsúzó” fejezeteiben (13–17. fej.) Jézus Krisztus hangsúlyt fektet a Szentlélek épp Tőle kapott szerepére és rendeltetésére. Jézus így szólt a tanítványaihoz: „Ama vigasztaló pedig, a Szent Lélek, akit az én nevemben küld az Atya, az mindenre megtanít majd titeket, és eszetekbe juttatja mindazokat, amiket mondtam néktek” (Jn 14:26).

Szintén a közeli szövegkörnyezetben, azaz Jn 16:13 versében terjeszti ki Jézus a Szentlélek

Bibliát s egyben a bibliai tanításokat – beleértve a Szentlélekről szóló tantétel igazságait – magyarázó szerepét: „De mikor eljő amaz, az igazságnak Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra. Mert nem ő magától szól, hanem azokat szólja, amiket hall, és a bekövetkezendőket megjelenti néktek.”

#### 2. A Szentlélek meggyőz minket a bűn és a vétesség tekintetében

Erkölcsi tudatunk nem működhet helyesen a Szentlélek vezetése nélkül, mely vezetés kétféle módon valósul meg. Az első a hermeneutikai mód, vagyis a Biblia helyes magyarázata, amivel tisztább megértést nyújt a bibliai tantételek terén. A második mód pedig a lelkiismeret általi, amely működésbe lép, amint eltérünk azokról az egészséges hitalapelvektől, amelyeket a Szentírás tanulmányozása során elsajátítottunk, a Szentlélektől vezetettve. Jézus Krisztus hasonló kontextusban beszél arról, hogy a Szentléleknek feddő szerepe van, valahányszor eltérünk az egészséges bibliai tanítástól: „De én az igazat mondom néktek: Jobb néktek, hogy én elmenjek: mert ha el nem megyek, nem jő el hozzátok a Vigasztaló: ha pedig elmegyek, elküldöm azt ti hozzátok. És az, mikor eljő, megfeddi a világot bűn, igazság és ítélet tekintetében” (Jn 16:7–8).

#### A Szentírás értelmezési módja, valamint az értelmezés személyes és vallási életünkre vonatkozó következményei közötti összefüggés

Ha egy szöveget tévesen értelmezzünk, akkor azt tévesen fogjuk érteni és magyarázni is, és amit tévesen magyarázunk, mivel tévesen értettünk meg, az téves viselkedést idéz elő. Ha tévesen viselkedünk, valakinek meg kell győznie bennünket bűnünkről, vétkünkről, téves viselkedésünk okairól. A Szentlélek által betöltött szerep pontosan a bűnről, a vétességről és ezek okairól való belső felismerés kialakítása.

Mi történik, ha valaki kitart egy vagy több bibliai tantétel téves megértésében, magyarázásában?

A Szentírás Máté evangéliumában (12:32) elmondja nekünk, mi fog történni ebben az esetben. Az „Ember Fia” ellen beszélni olyan bűn, amit

HA EGY SZÖVEGET  
TÉVESEN ÉRTEL-  
MEZÜNK, AKKOR  
AZT TÉVESEN  
FOGJUK ÉRTENI ÉS  
MAGYARÁZNI IS,  
ÉS AMIT TÉVESEN  
MAGYARÁZUNK,  
MIVEL TÉVESEN  
ÉRTETTÜNK MEG,  
AZ TÉVES VISEL-  
KEDÉST IDÉZ ELŐ.

Isten megbocsáthat. De a „Szentlélek” „személye” ellen beszélni nem bocsátható meg sem most („ezen a világon”), sem a végső ítéletkor. Érdemes megjegyezni, hogy Mt 12:32-ben az „Ember Fia” – akire mindannyian „személy”-ként tekintünk – és a „Szentlélek” ugyanabban a szoros irodalmi összefüggésben található, ugyanabban a biblia-versben, ami felhatalmaz minket annak a következtetésnek a megfogalmazására, hogy mindkét entitás személyes lény, akiket meg lehet sérteni.

A „Fiú ellen szólni” többek között annak állítását jelenti, hogy a „Fiú” nem teljes Isten. Ez megbocsátható bűn, ha megengedjük a Szentléleknek, hogy meggyőzzön bűnünkre vonatkozóan, és utána kifejezzük sajnálatunkat és elhatározásunkat, hogy nem tartunk ki a bűnben.

A „Szentlélek ellen szólni” többek között azt jelenti, hogy tanításainkban „személytelen erőként”, „befolyásként” vagy az Atya és/vagy a Fiú Isten jelenlétének „metaforájaként” mutatjuk be Őt. Egy ilyen kijelentés nem egyéb, mint istenkáromlás.

Megbocsátható-e az istenkáromlás? Ez függ az érintett személy hozzáállásától. Ha kitart az istenkáromlásban, akkor a Mt 12:32-ben említett ítélet teljesedhet rajta: „Annak nincs bocsánat sem ezen, sem a jövődő világon”.

Felhívjuk az olvasó figyelmét Noé kortársaira: Isten saját jelenükben (saját korukban) pusztította el őket; nem bocsáthatta meg bűneiket, mivel makacsul kitartottak azokban. A Szentlélek ellen vétkeztek, Aki meg szeretne volna győzni őket gonoszágukról, de nem volt senki, akit meg lehetett volna győzni. Ebben a helyzetben Isten el-

pusztította őket, miután visszavonta Szentlelkét, ahogy Ananiást és Safírárt is elpusztította, miután visszavonta tőlük Szentlelkét. A végleges, eszkatológikus ítélet az ő jelenükben, „ebben a korban” lett végrehajtva. Erről a tényről beszél a Szentírás 1Móz 6:3-5,7 verseiben (vö. Csel 5:1-4 verseivel).

### Következtetés

Az adventista unitáriusokkal (antitrinitáriusokkal) szerzett tapasztalataink alapján, tekintettel arra, hogy a jelen anyag mellett két másik cikket is bemutatunk nekik, kijelenthetjük, hogy kevés esély van meggyőzni őket bűnökről – a Szentháromság tagadásáról –, mivel ők, megsértve a Szentlelket, a Bibliát azon „személy” nélkülözésével értelmezik, akinek az a rendeltetése, szerepe, hivatása, hogy az embereknek helyesen magyarázza a Szentírást. A Biblia Szentlélek segítségével nélküli értelmezésének következménye a félremagyarázás, és végső soron a saját elméleteikben való megkeményedés.

Mindezek ellenére szeretnénk bibliai reménységgel zárni ezt a három cikkből álló sorozatot, és pedíg azon kijelentéssel, hogy minden lélek különösen értékes a Szentháromság Istene számára. Az Atya Isten és a Fiú elküldték a Szentlelket, hogy nyissa meg elménket és szívünket az írott Ige előtt, ugyanakkor az írott Igét is megnyissa az elménk és a szívünk előtt. Sőt, mi több, a Szentlélek bemutatja és képviseli a feltámadt Jézus Krisztust,

Aki vágyik arra, hogy elfogadjuk Őt személyes Megváltónknak a Biblia 66 ihletett és kinyilatkoztatott könyve alapján, mely könyveket csak abban az esetben érthetjük meg, és ültethetjük gyakorlatba a bennük rejlő tanításokat, ha teljes mértékben a Szentlélektől, az Istenség harmadik Személyétől függ az életünk. ■

Dr. Szallós-Farkas Zoltán, egyetemi docens, Adventus Egyetem, Cernica

## ISTEN KÉPE SZALLÓS-FARKAS ZOLTÁN



**MINDEN LÉLEK KÜLÖNÖSEN ÉRTÉKES A SZENTHÁROMSÁG ISTENE SZÁMÁRA. AZ ATYA ISTEN ÉS A FIÚ ELKÜLDTÉK A SZENTLELKET, HOGY NYISSA MEG ELMÉNKET ÉS SZÍVÜNKET AZ ÍROTT IGE ELŐTT.**





# KIFOGÁSOK AZ ADVENT FELTÉTELES IDEJÉNEK TEOLÓGIÁJÁVAL KAPCSOLATBAN (AFI)

## Bevezetés

Az Adventszemle idei első hat számában lenyűgöző témával foglalkoztunk: Jézus visszajövetelének idejével. Az Atya által ismert, meghatározott és titokban tartott időről van-e szó, vagy kinyilatkoztatott, többé-kevésbé előrelátható és feltételhez kötött időről? Az említett bibliai idézetek messzemenően bizonyítják, hogy Jézus visszajövetelének ideje – ahogy azt az evangéliumok és az apostoli levelek is kifejezésre juttatják – feltételhez kötött.

Ezt a következtetést azonban egyesek fenntartásokkal fogadják, több okból is. Mindenekelőtt ez nekünk egy ritkán emlegetett és marginalizált teológiai tanításunk, melyet majdhogynem figyelmen kívül hagytak a keresztény teológia története során. Ennek a témának negatív lelki mellékhatásai lehetnek, amennyiben nem a Biblia szerzőinek szellemében értelmezzük. A gondolat, hogy ez a feltételes idő megghiúsítható lett volna, nemcsak a majdnem 200 éves adventizmusban, hanem a 2000 éves kereszténység alatt is, meglepő és nehezen elfogadható azok számára, akik szerint az idő nem más, mint az isteni terv egyszerű, emberi részvétel nélküli megvalósulása.

## 1. Az AFI ellentmond a nap-év elvnek és az apokaliptikus próféciaíknak

Lapunk májusi számának „Pál és az advent ideje” c. cikkében, a „Pál és Dániel prófécija” alcím alatt nagyjából már válaszoltunk erre a kifogásra. De mivel az apokaliptikus jövendölések és a többi prófécia közötti kapcsolat látszólag ellentmondásos, újfent megválaszoljuk a kérdést.

Dániel kódolt próféciai nagyon sűrítettnek írják le az időt: egy 10–15 évet élő állat több nemzedéken vagy évszázadon át fennálló szuperhatalmat jelképez (Dán 7:23; 8:20–21). Egy apokaliptikus nap egy történelmi évet jelent (Dán 9:24; Ez 4:6). A bibliai időkben, majd a keresztény kor első 1200 évében a nap-év elvet még nem alkalmazták a hosszú profetikai időszakok értelmezésekor (1260, 1290, 1335 „nap”), a 2300 napos időszakot pedig a XVIII. és főleg a XIX. században 2300 történelmi évként értelmezték.

Isten lepecsételte az idő titkát (Dán 8:26; 12:4, 9), következőképpen Dániel könyvének egyetlen számadata sem hangzott félelmetesnek az első keresztények számára, akik hittek abban, hogy az Úr még az életük ideje alatt visszatér. Pál Dániel prófécijának törvényszegő

szarvára vonatkozóan felismerte, hogy egy személyről van szó (Dán 7.), egy uralkodóról, aki három és fél „évig” üldözni fogja a hívőket, ahogy azt az angyal elmondta (Dán 7:24). Azt viszont Pál nem látta előre, hogy lesz egy „keresztény kor” vagy „sötét középkor”, amelyben intézményesített egyének sora több mint egy évezreden keresztül uralni fogja az egyházat, a jövendölés teljesevéként (vö. 2Thess 2-t a Zsid 10:37-tel).

Ilyen feltételek között Pál és a többi apostol nem rendelkezett egy a koruk századán átívelő profetikai horizonttal. Jézus ígérete sokkal világosabb volt, mint Dániel és János kódolt jövendölései, amelyekben a jövő úgy tűnik fel előttünk, mintha a régi bronztükrökről verődne vissza. Sok őszinte hívő azt képzei, hogy az Isten által ihletett prófétáknak ismerniük kell az összes titkot és a jövőre vonatkozó teljes igazságot, de ez a feltételezés egyáltalán nem állja meg a helyét. Még Jézus sem tudott annál többet földi élete során, mint amit az Atya kinyilatkoztatott neki.<sup>1</sup>

Ami a jövőt illeti, jó, ha megjegyezzük, hogy még az angyaloknak sem volt engedélyük mindent elárulni már a kezdet kezdetén, akik pedig több ismerettel bírnak, mint a próféták. Kitartó kérése eredményeként Dániel kapott néhány további információt, ami számunkra nagy segítség, de Dániel kíváncsiságát csak nem elégítette ki.<sup>2</sup> Az angyal előbb azt árulta el neki, hogy a látomások fenevadjai „királyok” (Dán 7:16–17), de kitartó kérésére még azt is elmondta, hogy „a negyedik állat negyedik ország lesz a földön” (Dán 7:19, 23), a fenevadak tehát egymást követő királyok.

Gyakran felteszik a kérdést: hogyan teljesevtek volna a hosszú távú időprófécia 1798-ban és 1844-ben, ha Krisztus az első keresztény nemzedék idejében eljött volna? Nem lett volna ezzel semmi gond. Ha Jézus az első nemzedék idejében eljött volna, akkor az egyház feletti ítéletre is az első keresztény nemzedék idejében került volna sor (vö. 1Pt 4:5, 7, 17 versekkel). A Jelenésekben leírt eseményeknek nem lett volna szükséges teljesevniük, mivel ezek még nem voltak kinyilatkoztatva Jánosnak. Ami pedig a Dániel látomásait illeti, nem gondoljátok, hogy amennyiben Jézus eljött volna az első században, Isten ezt idejében tudta volna? Lerövidíthette volna az illető periódusokat, hogy az előrelátott feltételekhez igazítsa. Az idő rövidebb lett volna, a 2300 „nap” helyett 600 „nap” lett volna, a 1260 év helyett pedig három és fél év.

## 2. Az AFI ellentmond a Profétaság Lelkének

Ez egy komoly kifogás, és nem szeretnénk átsiklani felette. Ellen G. White kijelentette az utolsó események idejének feltételes voltát, és ebbe beleértette az Úr eljövetele idejének feltételhez kötöttségét is.<sup>3</sup> Ami pedig a Jézus első századi visszajövetelének forgatókönyvét illeti, Ellen G. White-ot úgy tűnik, ez nem foglalkoztatta. Nem találunk különleges kijelentéseket tőle erre vonatkozóan, kivéve azokat, amelyeket úgymond örökölt a milleritáktól, és amelyeket meg is említ *A nagy küzdelem* c. könyvében (356. o.), éspedig:

– Pál apostol 2Thess 2:1–2 szakaszában figyelmeztette az egyházat, hogy ne várja Krisztus eljövetelét abban az időben. Arra utalt, hogy az Úr eljövetele a távoli jövő eseménye lesz.

– Krisztus eljövetele nem következhetett be 1798 előtt.

– Luther Márton szerint az ítéletre körülbelül kora után mintegy háromszáz év múlva kerül sor.

Ezek az érvelések az 1844 előtti és utáni adventista úttörők teológiai véleményét tükrözik, és *A nagy küzdelem* c. könyv 20. fejezetében olvashatók, a felekezeti közti millerita mozgalom üzenetét bemutató leírások mellett, amelyekben a hangsúly mindvégig a profetikus időn nyugszik. Ellen White nem említi meg ezeknek a kijelentéseknek a forrását, de ismert tény, hogy abban az időben hasonló vélemények keringtek az adventista társadalomban, legalábbis a William Miller írásai keletkezésének idején, érdemes tehát ellenőrizni ezeket az állításokat.

Például Miller tévesen értelmezte azt a feltételezést, hogy Jézus kijelentése Lk 9:27-ben és Mt 16:28-ban nyolc nap múlva teljesedett volna be (Lk 10:1–36), a megdicsőülés alkalmával.<sup>4</sup> Ugyanezt állítja Ellen White is negyven év múlva (*Szemelvények*, 164.3). *A Jézus életében* (632) azt írja, hogy a Mt 24:29-ben említett égi jelek a pápaság által gyakorolt üldözés végén teljesednek (azaz 1798 után), és hogy azok, akik tanúi voltak azoknak a jeleknek, azt a nemzedéket képviselik, amelyről Jézus beszélt Mt 24:34-ben („Bizony mondom néktek, el nem múlik ez a nemzetség, míg nem mindezek meglesznek”).

A menny nyilatkozta ki ezeket az értelmezéseket, vagy pedig millerita örökséggel, úttörőink okfejtéseivel van dolgunk? Ez az interpretáció hasznos volt abban a korban, mi több, Jézus eljövetele feltételhez kötöttségének kontextusába is beleillett. De ha úgy gondoljuk, hogy az 1830-as évek nemzedékének kellett volna az utolsó-nak lennie, Mt 24:34 alapján, vajon nem ésszerűbb az az értelmezés, mely szerint a visszajövetel feltételhez kötöttsége már arra a nemzedékre is vonatkozott, amelyhez maga Jézus beszélt, ahogy az a szövegből a legerőteljesebben kicseng?

Ellen White kijelentéseinek ilyen elemzése alapatlannak tűnhet a profetikus ihletés általános értelmezésének fényében. Ellen White azonban maga is kijelentette, hogy az ihletett írások, beleértve a Bibliát is, „nem kép-

viselik Isten gondolkodás- és kifejezőmódját. Mindez az emberit tükrözi... Isten nem tette próbára hatalmát a Biblia szavaiban, logikájában, retorikájában. A Biblia írói Isten titkárai voltak, nem az írószerei.”<sup>5</sup>

Mi több, a Profétaság Lelkének kijelentéseit nem kell Isten gondolkodása tiszta eredményének venni. Az emberi tényező mindig jelen van, és bizonyos esetekben ez az elem tartalmazhat pontatlanságokat. „Sosem állítottam magamról, hogy tévedhetetlen lennék. Egyedül Isten az. Szava igaz, és Őbenne nincsen változás, vagy változásnak árnyéka.”<sup>6</sup>

Dr. Denis Fortin adventista szerkesztő, aki Ellen White szövegeinek egyik legképzettebb kutatója, a következő kijelentést tette: „Bibliára vonatkozó magyarázataiban Ellen White több irányból közelítette meg a Szentírást. Szolgálata a legtöbb esetben lelkipásztori, áhítati és homiletikai igényeket elégít ki. Sosem tartotta magát felkészült szövegelemzőnek vagy történésznek, de alkalmanként hitelvi és teológiai jellegű beszédei is voltak.”<sup>7</sup>

Túl mindezekre a megfontolásokon, a hivatalos nyilatkozatunkban mindig is az volt, hogy a Bibliáé az utolsó szó minden teológiai elemzésben. Jó lenne komolyan venni saját egyházunk nyilatkozatait.<sup>8</sup>

### Befejezés

Az eljövétel ideje feltételhez kötöttségének témáját nem merítettük ki a kifogásokra adott válaszokkal, és a válaszoknak sem jutottunk a végére. A következő számban, ha a jó Isten is úgy akarja, azoknak a feltételeknek a természetével foglalkozunk, amelyek késleltetik vagy siettetik az Úr második eljövetelét. ■

Florin Lăiu, nyugdíjas biblíatanár

1. Mt 20:23; 24:36; Mk 13:32; Csel 1:7; Jel 1:1.
2. Dán 7:16–18, 23; 8:26; 12:4, 8–9, 13; 1Pt 1:10, 12.
3. Ha az 1844-es nagy csalódás után az adventisták..., akkor megláták volna Isten üdvözítését, az Úr kiegészítette volna erőfeszítéseiket, a munka befejeződött volna, és Krisztus visszajött volna, hogy magával vigye népét és megjutalmazza szeretteit (*Szemelvények*, 1. köt., 67–69. o.)
4. W. Miller, *Evidence from Scripture and History of the Second Coming of Christ, about the Year 1843*, Joshua Himes, Boston, 1842, Introduction. [www.earlysda.com/miller/evidence1.html](http://www.earlysda.com/miller/evidence1.html).
5. Ms 24 din 1886; *Solii alese*, vol. 1, 21:1. [https://egwwritings.org/?ref=en\\_Ms24-1886.9&para=4421.15](https://egwwritings.org/?ref=en_Ms24-1886.9&para=4421.15)
6. Let 10, 1895; 1SM 37.4; *Miscellaneous Collections 1888 – The Ellen G. White 1888 Materials* (1987); Chap. 165 – To F. E. Belden; 1888 1393.2.
7. Denis Fortin, *Ellen White and the Bible*, <http://slideplayer.com/slide/5233266/slide/24>.
8. Az Adventista Egyház hivatalos nyilatkozata, rendkívül érdekes és tanulságos. Elolvasható az Unió weboldalán, „A Profétaság Lelke és a Biblia” címmel. <https://www.adventist.ro/undex/darul-profetiei/>.

A VISSZAJÖVETEL  
KÖZELSÉGE  
FLORIN LĂIU





# A ROMÁNIAI HETEDNAPI ADVENTISTA EGYHÁZ ELNÖKÉNEK ÜZENETE A GYÜLEKEZETEK MEGNYITÁSÁRA VONATKOZÓAN

Drága testvéreim!

A június 20-i szombat várva várt jó hírt hozott a romániai adventisták számára. A járvány 100 napja van mögöttünk, mely idő alatt nem volt részünk testvéri együttlétben. Magunk mögött hagyjuk azt a kétszer hét szombatnapot, amikor szívesen találkoztunk volna Istennel a gyülekezetben.

Ma nyitva áll az Úr Házának ajtaja mindazok előtt, akik készek felelősségteljes hozzáállással imádni Őt. Örömmel hívlak meg, hogy ahol adottak a lehetőségek, a gyülekezetben boruljunk az Úr elé, dicsőítsük Őt, és adjunk hálát péntek este, szombat délelőtt és délután.

Ezáltal a várt áldásokban fogunk részesülni. Természetesen nem a megszokott módon, mivel bizonyos rendelkezéseket be kell tartanunk, viszont boldog találkozásokban lehet részünk, amiket sokáig nélkülöznünk kellett.

Ritkán adatik meg az egyháznak, hogy közösségi lelkét tanuljon meg, és én hálás vagyok Istennek, hogy gondoskodott rólunk a pandémia idején is. Időseink velünk maradtak – ezért hálát adunk Istennek! Gyermekünk és ifjaink annyit tanulhattak az élet iskolájában, mint normális körülmények között egy teljes emberöltő alatt! Ezért is hálát mondunk Istennek!

Itt az ideje, hogy ezen az ünnepen az Úr elé járuljunk családjainkkal együtt – bibliai kifejezéssel élve: a „lelkek száma szerint” –, a törvény által megengedett létszámokban. Engedjétek meg, hogy felhívást intézzek a kockázati csoporthoz tartozó személyekhez, és megkérjem őket, hogy egy ideig még maradjanak otthon, mígnem lehetőség nyílik, hogy mindenki teljes biztonságban részt vehessen az istentiszteleteken. Megígérem, hogy minden gyülekezetben imádkozni fogunk az egészségükért.

Szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik olvasták a gyülekezetek megnyitásával kapcsolatos korábbi üzeneteimet, és akik még nem tették meg, kérem, tanulmányozzák ezeket az ajánlásokat, rendelkezéseket az adventist.ro honlapon, valamint az egyház hivatalos Facebook-oldalán. Az Unió azt szeretné, ha összejöveteleinken mindenki tiszteletben tartaná az érvényben levő rendelkezéseket.

Ennek értelmében Ézsaiás próféta felhívásával fordulok hozzátok: „Jertek, járjunk az Úrnak világosságá-

ban!” A szombati közösségápolás elengedhetetlen azon szív számára, mely még több bölcsességet nyert. Ahogy Hóseás próféta mondotta: „Jertek, térjünk vissza az Úrhoz, mert... ő gyógyít meg minket... Ismerjük hát el, törekedjünk megismerni az Urat. Az ő kijövele bizonyos, mint a hajnal, és eljő hozzánk...”

Világunk meghajlott, mint egy megfeszített íj. Rengeteg feszültség gyülemlt fel benne. A járvány még mindig ismeretlen nyílvevőket röpít felénk számos, különböző irányból. Még nem ismerjük az átélt időszak hatásait, viszont bibliai szempontokat figyelembe véve, türelmetlenül várjuk az események céljának megértését. Hisszük, hogy a történelmi eseményeknek valós céljuk van, és most, amikor rohamosan közeleg a vég, meggyőződésünk, hogy Isten irányítja a dolgokat a Biblia által is megjövendölt irányba. „Közel van Isten országa” – mondta Jézus utolsó nyilvános üzenetében, majd megismételte: „Elérkezett hozzátok az Isten országa.”

Mivel a jövő történelme még nincs megírva, hanem együtt fogjuk azt megírni, testvéreim, kérlek, éljünk Isten országára várva! Jézus Krisztus vissza fog jönni! Imádkozzunk ezért!

A Rómabeliekhez intézett levél végén található áldással búcsúozom: „A békeséges tűrésnek és vigasztalásnak Istene pedig adja néktek, hogy ugyanazon indulat legyen bennetek egymás iránt Krisztus Jézus szerint: hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek az Istent és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyját. Azért fogadjátok be egymást, miképpen Krisztus is befogadott minket az Isten dicsőségére.”

Isten adjon bölcsességet, hogy megújult szívvel, szeretettel és egyetértéssel lépünk be újra gyülekezeteinkbe. Imádkozom, hogy a reménység Istene töltsön be benneteket mindazzal az örömmel és békeséggel, amit a hit adhat. Boldog szombatot kívánok! ■

Aurel Neațu, lelkipásztor,

a Romániai Hetednapi Adventista Egyház Uniójának elnöke

Elhangzott a Speranța TV 2020. június 19-én közvetített „Jurnal de credință” című adásában. Az üzenet az egyház hivatalos YouTube-csatornáján és Facebook-oldalán is megtekinthető



# UTAZÁS A BIBLIA VILÁGÁBAN

**A NYÁJ  
BÁRÁNYKAI  
ALINA  
CHIRILEANU**



Alina Chirileanu,  
Az Unió Gyermekosztálya igazga-  
tójának asszisztense



Megoldás: MK 11:25; Mt 6:14; Zsolt 51:3

A. A telefon billentyűzetét használva keressétek meg a bibliaiszövegekből hiányzó szavakat (ékezetek nélkül), az alábbi példa alapján.

Példa: a 4 6 2 számcsoporthból alakul ki az I M A szó.




a) „És mikor \_\_\_\_\_ megállotok, \_\_\_\_\_ meg,  
4 6 2 3 5 6 9 8 2                      2 6 2 7 2 7 7 2 8 6 5

ha valaki ellen valami panaszotok van;  
hogya a ti mennyei Atyátok is \_\_\_\_\_ néktek a ti vétkeiteket.”  
6 3 4 2 6 2 7 2 7 2

b) „Mert ha \_\_\_\_\_ az embereknek az ő vétkeiket,  
6 3 4 2 6 2 7 2 8 5 2 8 6 5  
\_\_\_\_\_ néktek is a ti mennyei Atyátok.”  
6 3 4 2 6 2 7 2 8

c) „\_\_\_\_\_ rajtam én Istenem a te \_\_\_\_\_ szerint;  
5 3 4 9 3 5 6 3 7 7 3 4 3 3                      4 7 4 2 5 6 2 7 7 2 4 6 3 6 2 5  
\_\_\_\_\_ sokasága szerint töröred el az én \_\_\_\_\_ !  
5 6 6 9 6 7 8 5 5                      2 8 6 3 4 6 3 8

B. Az alábbi táblázathoz tartozó útmutató segítségével keressétek ki a hiányzó személynevet a bibliaiszövegekből.

			
W	Z	Ó	F
X	C	A	L
Y	M	P	E
Z	N	S	I

„És felnevedék a gyermek, és vivé őt a fáraó leányához,  
és fia gyanánt lőn annak, és nevezé nevét

\_\_\_\_ -nek,  
Y▲ W■ W▲ Y♥ Z■

és mondá: Mert a vízből húztam ki őt.”



Megoldás: MÓZES (2M6z 2:10)



ADVENTUS  
EGYETEM

„A valódi nevelés célja a testi, értelmi és lelki erők  
harmónikus fejlődése. Felkészíti a tanulót az örömteli  
szolgáltatásra ebben az életben, és a magasabb rendű  
szolgáltatásra az eljövendő világban.”

Ellen G. White, Nevelés, 7. o.

# Nevelés

az örökkévalóság  
számára

FELVÉTELI  
2020

JÚLIUS 9-13.  
SZEPTEMBER 9-15.



Adventista  
Pasztorálteológia



Szociális  
gondozás



Tanító- és  
óvónőképző



„Doctor Luca”  
Egészségügyi Posztliceum,  
Cernica



021 369 53 50  
0744 685 123  
uadventus.ro

